

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving met landschappelijke inpassing & Kwaliteitsimpuls Agro en Food

Groenestege Kuinre B.V.

Rondebroek 1
8374 KV KUINRE

25 februari 2022
Update 5 juni 2023

Samengesteld door: ing. W. (Wim) Hoeve

Inhoud

1. PRINCIPEBESLUIT 18 JANUARI 2022	3
2. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING	5
2.1 ADVIES LANDSCHAPSARCHITECT – BURO GREET BIEREMA.....	5
2.2.1 Oorspronkelijk plan	5
2.2.2 Bijgesteld plan.....	6
2.2 BEPLANTINGSPLAN – HOVENIERSBEDRIJF TIM DE VRIES	7
2.3 ERFINRICHTINGSPLAN DEFINITIEF	7
3. KGO BASISINSPANNING	8
3.1 ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF	9
3.2 GEBIEDSKENMERKEN	10
4. KWALITEITSIMPULS AGRO EN FOOD.....	13
4.1 ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF	14
4.2 BEDRIJF EN BEDRIJFSVOERING	15
4.2.1 Duurzaamheid	15
4.2.2 Sociale kwaliteit	16
5. BALANS KWALITEITSIMPULS AGRO EN FOOD.....	18
BIJLAGEN.....	20

1. Principebesluit 18 januari 2022

De fam. Groenestege voert een veehouderij aan Rondebroek 1 te Kuinre.

Het voorheen gemengde bedrijf met melkvee en pluimvee heeft zich gaandeweg gespecialiseerd in pluimvee en het melkvee afgestoten.

In de actuele situatie houdt Groenestege vleeskuikens van het zgn. tussensegment, dat zijn diervriendelijk gehouden kuikens op een lagere bezetting met een langere aanhoudingsduur dan reguliere kuikens; hij houdt die zowel in de pluimveestal aan de overkant van de weg als in de pluimveestallen thuis waar altijd kalkoenen in werden gehouden.

Aanleiding

Groenestege stoot het melkvee af en gaat zich volledig richten op het houden van welzijnsvriendelijke vleeskuikens in lage bezetting.

De bestaande vleeskuikenstal aan de oostzijde van de weg is in 2018 verlengd. Groenestege wil naast deze stal nog een vleeskuikenstal oprichten. Dit in plaats van de ooit aangevraagde en vergunde ligboxenstal voor melkvee die hier eerst zou komen.

Hierover zijn diverse gesprekken met de gemeente gevoerd. In september 2016 is in overleg met de gemeente een plan opgesteld voor de landschappelijke inpassing. De oude ligboxenstal zou bij wijze van KGO-inspanning worden gesaneerd. De ooit aangevraagde en vergunde nieuwe ligboxenstal voor rundvee aan de overkant van de weg wordt niet gebouwd en vervangen door een vleeskuikenstal.

In de actuele situatie houdt Groenestege vleeskuikens van het zgn. tussensegment, dat zijn diervriendelijk gehouden kuikens op een lagere bezetting met een langere aanhoudingsduur dan reguliere kuikens. Hij wil echter over naar scharrelvleeskuikens Beter Leven 1-ster. Om deze te kunnen huisvesten dienen zowel de bestaande stallen als de nieuw te bouwen stal te worden voorzien van overdekte uitloop (wintergarten).

M.e.r.-beoordeling

Nadat in een milieucontrole was gebleken dat Groenestege inmiddels vleeskuikens houdt en niet langer vleeskalkoenen, is op aangeven van de toezichthouder van Omgevingsdienst IJsselland een aanvraag voor het actualiseren van de milieuvergunning ingediend, waarbij ook de plannen voor de uitbreiding en de verandering al kenbaar zijn gemaakt.

Op 14 oktober 2020 is een Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling ingediend met het oog op de te wijzigen situatie en het oprichten van een nieuwe installatie (stal). Op 9 november 2020 heeft Omgevingsdienst IJsselland met mandaat van het college van B&W van de gemeente Steenwijkerland besloten dat er geen aanleiding is voor het opstellen van een milieueffectrapport. Er is geen sprake van belangrijke nadelige gevolgen, die reden geven voor een milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wm.

Omgevingsvergunning

Vervolgens is op 30 april 2021 een concept-aanvraag Omgevingsvergunning fase 1 voor het aspect milieu ingediend met verzoek om VVGB i.k.v. Wnb vanwege intern salderen; er is geen toename van stikstofdepositie op omliggende te beschermen natuurgebieden.

Het was de bedoeling een omgevingsvergunning met afwijken bestemmingsplan (handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening) voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing aan te vragen, maar in plaats daarvan werden we door Lascal Boer gevraagd alsnog een principeverzoek in te dienen, omdat er nog geen collegebesluit lag.

We meenden in 2018 met de toenmalige medewerkers van de gemeente Steenwijkerland Jannie Bloemert en Auke Tiersma te hebben afgesproken dat we deze route zouden nemen, maar de nieuwe medewerker(s) op de afdeling RO dachten daar anders over en vroegen alsnog om een principeverzoek/-besluit.

Principebesluit

Na een digitaal vooroverleg op 7 april 2021 door betrokkenen, waaronder Lascal Boer van de gemeente Steenwijkerland, is in juni 2021 door Geerten ten Bolscher van BJZ.nu voor Groenestege Kuinre B.V. een principeverzoek ingediend met de vraag medewerking te verlenen aan een uitbreiding van het bestaande bedrijf door de bouw van een nieuwe pluimveestal voor vleeskuikens en de aanbouw van wintergartens welke noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf en voor het dierenwelzijn van de vleeskuikens.

In het principebesluit van 18 januari 2022 geeft de gemeente aan hieraan mee te willen werken. Omdat het planvoornemen in strijd is met het geldende bestemmingsplan moet een procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan worden doorlopen. Bij het verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met de voorwaarden zoals gesteld in de principe-uitspraak.

KGO

Bij de principe-uitspraak heeft het college van B&W een aantal voorwaarden opgesteld:

- Het plan dient milieuhygiënisch inpasbaar te zijn
- Verkeersveiligheid dient te worden gewaarborgd
- KGO moet akkoord zijn en worden uitgevoerd voor ingebruikname van de toekomstig vergunde situatie
- Informeren omwonenden en bij vervolprocedure aantonen hoe met de inspraakreacties is omgegaan

KAF

De plantontwikkeling dient vanwege de provincie in een toelichting te worden onderbouwd op basis van de Kwaliteitsimpuls Agro en Food (art. 2.1.7 Omgevingsverordening, in dit geval specifiek lid 5). Aanvullend op de KGO (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving) moet aannemelijk worden gemaakt dat er kwaliteitswinst wordt geboekt op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit.

In dit rapport treft u het voorstel aan van Groenestege Kuinre t.a.v. de KGO-inspanning en de Kwaliteitsimpuls Agro en Food.

2. Landschappelijke inpassing

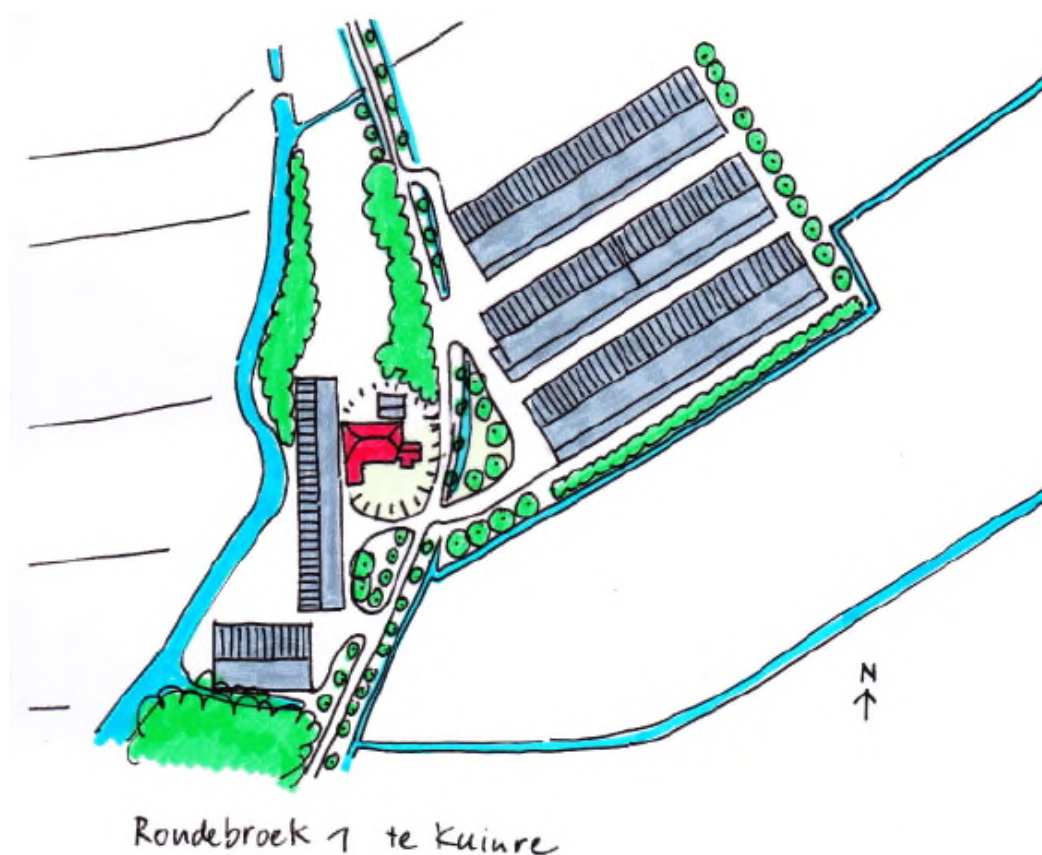
2.1 Advies Landschapsarchitect – Buro Greet Bierema

T.b.v. de beoogde bestemmingsplanwijziging is in overleg met landschapsarchitect Greet Bierema en medewerkers van de gemeente Steenwijkerland een landschappelijke inpassing opgesteld die visueel, cultuurhistorisch en ecologisch past in de nabijheid van Oud Kuinre, de Antjeskolk en de achterliggende polder.

2.2.1 Oorspronkelijk plan

Het oorspronkelijke plan in 2016 zag op de bouw van twee nieuwe stallen aan de overkant van de weg; aan weerszijden van de bestaande stal een nieuwe stal.

De wet- en regelgeving en ook de markt en productie van vleeskuikens is sindsdien echter dusdanig veranderd, dat niet langer wordt gekozen voor twee maar voor één stal erbij. Geen focus op grote diervolumes maar focus op dierwelzijn, minder ammoniak en lagere stikstofdepositie. Het worden vleeskuikens in lage bezetting. De stallen krijgen een overdekte uitloop (wintergarten) om de kuikens 'onder buitenomstandigheden te kunnen laten scharrelen'. In plaats van reguliere vleeskuikens worden er scharrelvleeskuikens BLK* (Beter Leven 1 ster predikaat Dierenbescherming) gehouden in lage bezetting.

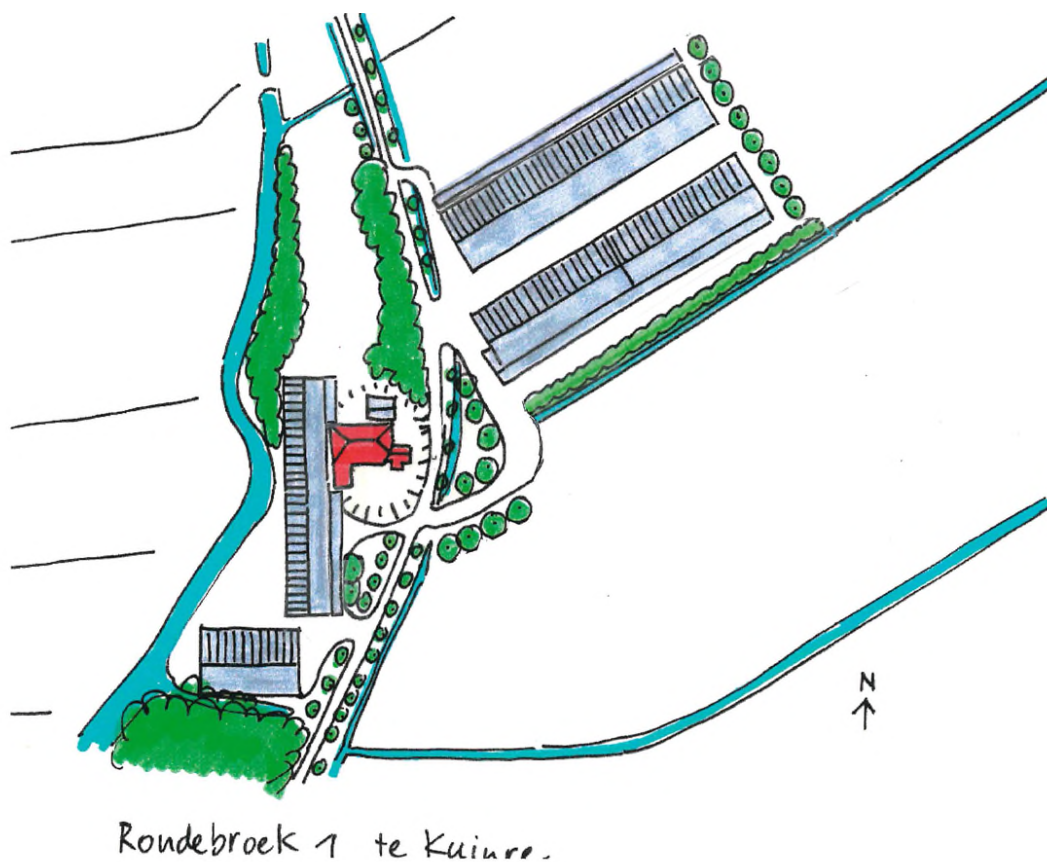
Uitsnede inpassingsplan Greet Bierema, september 2016 (zie bijlage)

De uitgangspunten van Greet Bierema t.a.v. de inpassing zijn:

- De aanplant zal bestaan uit elzen omdat de hoogte van de stallen binnen die van de hoogte van de elzen valt en deze boom het hier goed doet; ook contrasteert deze goed met de grijze bladeren van de (knot)wilgen die als een lint de twee erfdelen scheiden.
- Aan de gehele zuidzijde van de zuidelijkste stal wordt een 3 m brede strook met elzen aangelegd. Deze vormen een dichte wand.
- Elzen als boom staan aan de twee kopse kanten van de stallen.
- De hoge coniferen op het erf aan de westzijde van de stallen worden verwijderd.
- Parallel aan de weg komen op het erf daar knotwilgen voor in de plaats.
- In overleg met de gemeente worden in de rij knotwilgen langs de weg diverse bomen wegens ouderdom of beschadigingen gekapt ter hoogte van het boerenerf; in overleg met de gemeente zouden die vervangen en weer aangevuld moeten worden. Dit vult de landschappelijke inpassing van de twee erfdelen aan.

2.2.2 Bijgesteld plan

Nu er een stal minder wordt opgericht passen we het inpassingsplan op onderstaande manier aan. De sloot ten zuiden van de stallen hoeft niet te worden verlegd en kan zo blijven. De lijnen in het landschap blijven intact, de vorm van het perceel en de kavel wijzigen niet. De invulling zoals Greet Bierema die heeft bedoeld en omschreven wordt onverminderd toegepast.

Aangepast inpassingsplan n.a.v. ontwerp Greet Bierema, februari 2022

2.2 Beplantingsplan – Hoveniersbedrijf Tim de Vries

De voor de inpassing benodigde beplanting is uitgewerkt door Hoveniersbedrijf Tim de Vries in een beplantingsplan (zie bijlage).

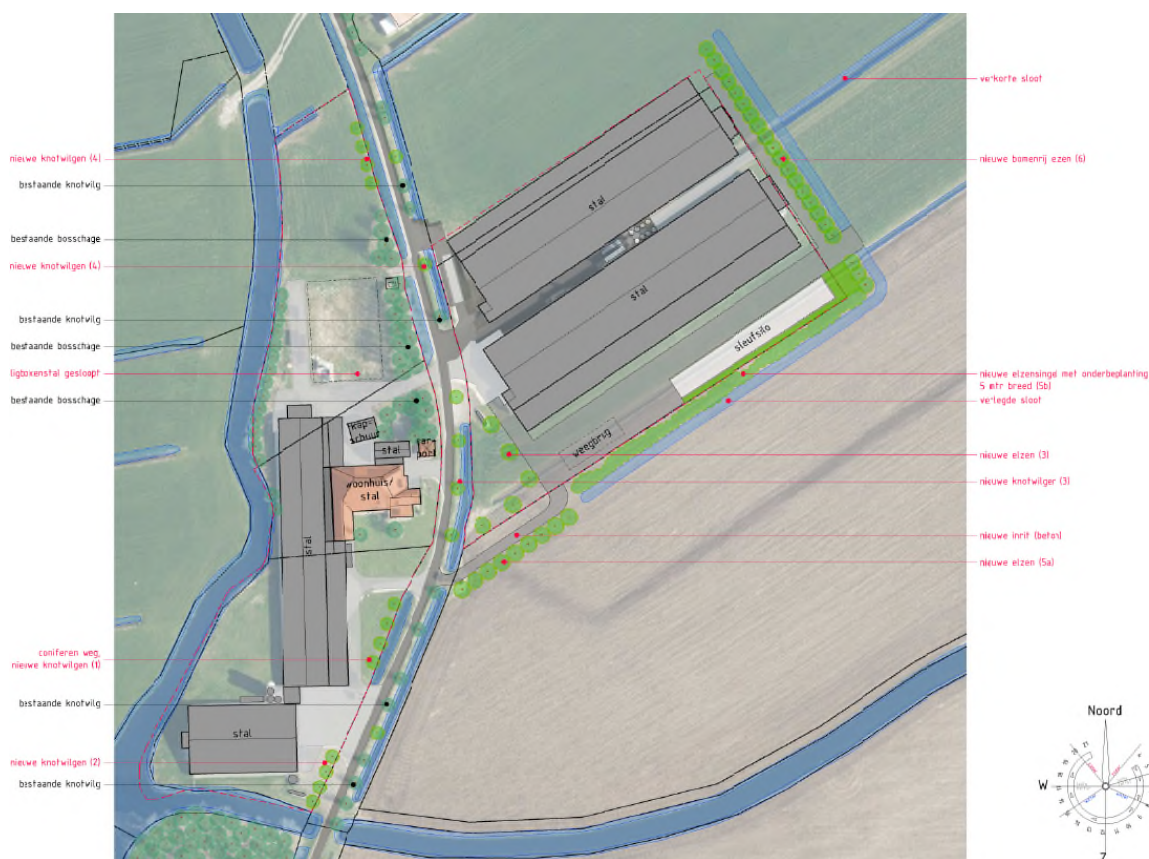
2.3 Erfinrichtingsplan definitief

De landschappelijke inpassing en het beplantingsplan is d.m.v. het KGO-voorstel d.d. 22 februari 2022 voorgelegd aan de gemeente Steenwijkerland, die het naar we aannemen ook met de provincie heeft besproken.

We ontvingen op 5 juli 2022 de volgende reactie van Lascal Boer:

'Ik heb de volgende reactie ontvangen inzake KGO: Ten aanzien van het KGO verhaal inzake de reeds vergunde omgevingsvergunning, geen opmerkingen. Wel dient aan deze verplichting te worden voldaan. Wat betreft de basisinspanning is de rij met elzenveren aan de zuidzijde van de stallen nog niet sterk genoeg. Hier zou een singel van 5m met gebiedseigen heester- en boomvormers beter passen. Elzen passen hier overigens prima bij, dat maakt het plan sterker.'

Het verzoek om de singel te versterken is in het definitieve inpassingsplan doorgevoerd. U vindt het inpassingsplan met kadastrale ondergrond als bijlage bij dit rapport.

Definitief inpassingsplan, februari 2023 (zie bijlage)

3. KGO Basisinspanning

Ten behoeve van behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit dienen plannen te voldoen aan de basisinspanning zoals die in art. 2.1.5 van de Omgevingsverordening is beschreven. De nieuwe ontwikkeling dient te passen binnen het ontwikkelingsperspectief dat in de Omgevingsvisie Overijssel voor het gebied is neergelegd. Ook dient toepassing te worden gegeven aan de vier-lagenbenadering die onderdeel uitmaakt van het Uitvoeringsmodel en op welke wijze de Catalogus Gebiedskenmerken is gebruikt.

Omdat de impact van de verandering (de uitbreiding) niet alledaags is vraagt de provincie de maatschap extra te investeren in de kwaliteit van de omgeving rondom de locatie (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving). Overijssel ziet graag evenwicht tussen ontwikkelingsruimte en kwaliteitsprestaties.

Zie ook <https://www.overijssel.nl/onderwerpen/omgeving/ruimtelijke-kwaliteit/>

Voor het toevoegen van nieuwe en het uitbreiden van bestaande agrarische bouwpercelen met meer impact is een specifieke vorm van het instrument KGO van toepassing: de Kwaliteitsimpuls agro en food.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit is alles wat ruimte geschikt maakt voor mens, plant en dier. De juiste ontwikkeling op de juiste plek, en op de juiste manier ingepast in de omgeving. Niet alleen goed gebruik van de omgeving is belangrijk, maar ook de beleving en de betekenis. En ook de effecten voor andere plekken en voor volgende generaties.

Ruimtelijke ontwikkelingen in de groene omgeving

Het Overijssels buitengebied is een aantrekkelijk mozaïek van landbouwbedrijven, rivieren, beken en plassen, landgoederen, waardevolle natuur, karakteristieke landschappen, buurtschappen, verspreide bebouwing en recreatiemogelijkheden. Vooral inwoners, bedrijven en organisaties zorgen voor de dynamiek en ontwikkeling in de groene omgeving.

Er is dan ook ruimte voor ontwikkelingen die:

- geen risico vormen voor beschermde waarden, zoals natuur en water,
- passen bij de ontwikkelrichting van de plek (landbouw, natuur of mix),
- zuinig omgaan met ruimte (meervoudig gebruik, hergebruik, transformatie, etc.),
- zorgvuldig omgaan met de kwaliteiten van het gebied en deze versterken.

Ruimtelijke kwaliteit versterk je door:

- bestaande kwaliteiten te koesteren en te verbinden met nieuwe ontwikkelingen,
- samenhang aan te brengen of te herstellen,
- contrasten op te voeren en afwisseling te vergroten,
- ruimtelijke uitstraling te versterken,
- beleefbaarheid en toegankelijkheid te vergroten.

3.1 Ontwikkelingsperspectief

Het plangebied heeft het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap', aldus de geconsolideerde Omgevingsvisie 2021.

Bron: [*https://overijssel.tercera-ro.nl/MapView/*](https://overijssel.tercera-ro.nl/MapView/)

Wat betreft de ruimtelijke kwaliteit geldt de ambitie 'Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen' naast de algehele doelstelling voor een ruimtelijke kwaliteit die bijdraagt aan een:

- zichtbaar en beleefbaar mooi landschap
- sterke ruimtelijke identiteit als merk voor Overijssel
- continu en beleefbaar watersysteem

Dit ontwikkelingsperspectief (§ 8.1.2) omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgen. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Onder verduurzaming verstaan we hier: realisatie van de waterkwaliteitsdoelen, gezondheid en welzijn van mens en dier, bijdrage aan de energietransitie, natuuropgaven, klimaatbestendigheid en ketenoptimalisatie en ontwikkelen met aandacht voor – en waar mogelijk in dialoog met – omwonenden. Agrarische ondernemers staan voor de uitdaging om hun – vaak grote – gebouwen en erven zo vorm te geven dat ze passen bij maat en schaal van het landschap en de ruimtelijke en milieukwaliteit versterken.

Het ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap biedt ruimte aan concurrerende en innovatieve vormen van landbouw en aan opwekking van hernieuwbare energie. Denk daarbij aan zonnepanelen, maar ook aan windenergie en biovergisters. Wat betreft windenergie liggen vanuit de optiek van rendement de beste (wind)kansen in het noorden en noordwesten van de provincie: daar waait het het hardst.

Initiatieven binnen het ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap mogen de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw in principe niet beperken en dienen aan te sluiten bij de bestaande bebouwing, weginfrastructuur en openbaar vervoer (ov)-routes. Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de landbouw, rekening houdend met specifieke omstandigheden en de grenzen aan de mogelijkheden van het waterbeheer (onder andere door de klimaatverandering).

Voor Agro en Food is de ambitie: een innovatieve en concurrerende agro & foodsector.

Voor landbouw geldt: Ondernemers kunnen ruimte voor ontwikkeling verdienen door te investeren in aanvullende kwaliteitsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit. Op deze manier stimuleert de provincie om innovatief te ondernemen en zo proeftuin en etalage van vernieuwing te zijn. Gemeenten nemen de kwaliteitsvoorwaarden mee in hun ruimtelijk afwegingskader en vergunningverlening. Toepassing van de aanvullende kwaliteitsvoorwaarden is, net als toepassing van de KGO, maatwerk en in evenwicht met de bedrijfsgroei.

3.2 Gebiedskenmerken

De provincie wil de ruimtelijke kwaliteit verbeteren door in te zetten op het verbinden van bestaande kwaliteiten met nieuwe ontwikkelingen. Hierbij vormen de gebiedskenmerken het uitgangspunt.

Bron: <https://overijssel.tercera-ro.nl/MapView/>

De gebiedskenmerken van het plangebied: Zeekleigebied en randmeren (§ 9.1.8)

Natuurlijke laag: zeekleigebied en randmeren

Ambitie - De ambitie is de stoerheid en het open karakter van deze landschappen te bewaren en versterken. Langs de waterrijke randen, wielen en kwelplekken zijn kansen voor natuurontwikkeling, als herinnering aan de herkomst van dit landschapstype benutten.

Norm - Het patroon van geulen en kreken, hogere oevers en kreekrukken en (voormalige) overstromingsvlaktes krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van dit karakteristieke patroon met bijbehorend reliëf.

Richting - Als ontwikkelingen plaats vinden in de nabijheid van geulen en kreken, hogere oevers en kreekrukken en (voormalige) overstromingsvlaktes, dan dragen deze bij aan accentuering van het patroon en de hoogteverschillen en de beleefbaarheid daarvan.

Toepassing

- De voorgenomen inpassing versterkt het karakteristieke patroon van de weg met (knot)wilgen en de boerderij met erf nabij de Antjeskolk als overgang van Oud Kuinre als dorp aan de Zuiderzee naar de achtergelegen polder.
- De aanplant versterkt het karakteristieke kavelpatroon zonder deze te doorbreken.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: zeeleilandschap

Ambitie - De ambitie is hier de kwaliteit van de grote open ruimtes met de verspreide erven en het subtiele reliëf in stand te houden. Dit betekent aandacht voor de ruimtes zelf, maar ook voor de kwaliteit van de horizon, omdat het vergezicht hier beeldbepalend is. De ambitie is verder de landschappelijke kwaliteiten voor weidevogels in stand te houden en te versterken, waaronder openheid en hoog waterpeil.

Deze gebieden zouden nog aan kwaliteit kunnen winnen, als het 'dynamische deltakarakter' weer meer voelbaar wordt gemaakt, bijvoorbeeld door het krekenpatroon zichtbaarder en beleefbaarder te maken en het contrast tussen binnen- en buitendijks gebied te vergroten. Kenmerkende cultuurhistorische gebouwen en bouwwerken behouden door ze aan te passen aan nieuwe functies. Eventuele nieuwe bebouwing realiseren op terpen of via andere innovatieve oplossingen anticiperen op hogere waterstanden van het IJsselmeer.

Norm - Het zeeleilandschap krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het karakteristieke wielen- en dijkenpatroon, de grootschaligheid en openheid – mede ten behoeve van weidevogels –, de erven (al/niet op terpen gelegen, als eilanden in een grote groene ruimte) en de terpen zelf met hun bijbehorende karakteristieke erven.

Richting - Als ontwikkelingen plaats vinden in het zeeleilandschap, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van bestaande erven, lintdorpen en voormalige Zuiderzeestadjes. Als ontwikkelingen plaats vinden in het Land van Kuinre, dan dragen deze bij aan behoud van de bestaande structuur van lange opstrekkende kavels.

Toepassing

- De inpassing versterkt de bestaande structuur
- Met behoud van de lange opstrekkende kavels

Stedelijke laag – verspreide bebouwing

Ambitie - De ambitie van de provincie is zorg te dragen voor 'levende erven' die opnieuw verbonden zijn met het landschap. Als er ontwikkelingen plaatsvinden, dan dienen deze bij te dragen aan het behoud en de versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen. Er dient een duidelijk onderscheid te zijn tussen de voor- en achterkant, waarbij het erf aan het landschap is gekoppeld. De toegankelijkheid wordt hierdoor verbeterd.

Norm - De ontwikkeling van nieuwe erven draagt bij aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

Richting - Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant - achterkant en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats.

Toepassing

- De kenmerkende structuur van het landschap wordt behouden en versterkt
- Het tweedelig erf wordt verfraaid en beter met elkaar verbonden

Stedelijke laag – informele trage netwerk

Ambitie - Verschuiving in het verplaatsingsgedrag van auto naar fiets. Opheffen van de discontinuïteiten in het padennetwerk. Een schaalniveau hoger: het fiets- en wandelpadennetwerk wordt op niveau van de regio geïntegreerd tot een compleet systeem onder andere door de aanleg van fietssnelwegen.

Norm - De informele routes en routenetwerken worden in beeld gebracht en krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op de continuïteit van routes (vaarwegen, kleine paadjes, zandpaden, kerkenpaden, fiets- en wandelpaden en -routes, etc.). Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij doorgaande zandwegen, wandel- en fietsroutes worden discontinuïteiten in het netwerk van paden en vaarroutes voorkomen.

Richting - Als ontwikkelingen plaatsvinden in de gebieden die in de directe invloedssfeer van stad en dorp liggen (bijv. bedrijventerreinen, woonwijken), dan dragen deze ontwikkelingen bij aan behoud en verkleining van de maaswijdte van het padennetwerk. Nieuwe mogelijkheden voor lange afstands-, wandel- en fietsroutes worden benut.

Toepassing

- De uitbreiding en inpassing strijdt niet met deze ambitie.

4. Kwaliteitsimpuls Agro en Food

Voor Agro en Food is de ambitie: een innovatieve en concurrerende agro & foodsector.

De planontwikkeling dient vanwege de provincie in een toelichting te worden onderbouwd op basis van de Kwaliteitsimpuls Agro en Food (art. 2.1.7 Omgevingsverordening, in dit geval specifiek lid 5). Aanvullend op de KGO moet aannemelijk worden gemaakt dat er kwaliteitswinst wordt geboekt op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit.

De Kwaliteitsimpuls Agro en Food is onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid en gericht op verduurzaming van groeiende agrarische bedrijven. Gelet op de impact van agrarische bedrijfsvoering op de omgeving, gaat de provincie ervan uit dat ondernemers ruimte voor ontwikkeling moeten verdienen door te investeren in aanvullende kwaliteitsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit.

Ruimtelijke kwaliteit

Bij grootschalige uitbreiding en nieuwvestiging wordt de eis gesteld dat niet alleen de basisinspanning ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit wordt geleverd zoals vereist op grond van artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening.

Er zal ook een extra investering in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving van het agrarische bedrijf moeten worden gedaan om het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden te compenseren (art. 2.1.7).

Ook op het terrein van duurzaamheid en sociale kwaliteit dient kwaliteitswinst te worden geboekt. Daarmee wordt bijgedragen aan de ambities ten aanzien van de rode draden zoals de provincie die in de Omgevingsvisie heeft geformuleerd.

Voor deze specifieke vorm van de KGO dient aangetoond te worden dat er een balans is tussen de geboden ontwikkelingsruimte en de extra investering in ruimtelijke kwaliteit.

Impact

In de Omgevingsverordening is bewust afgezien van een definitie van grootschalig omdat dit ongewenst uitgebreide en complexe bepalingen zou opleveren. Of een uitbreiding als grootschalig moet worden aangemerkt, hangt af van de ontwikkeling en het type landschap waar de ontwikkeling zich voordoet. Daarom is de nadere invulling aan de praktijk overgelaten.

Kleinschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene Omgeving worden afgewogen via het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 2.1.3). Daarvoor is het voldoende dat in de ruimtelijke onderbouwing aan de hand van de Catalogus Gebiedskenmerken duidelijk wordt gemaakt hoe de ontwikkeling wordt ingepast in het landschap.

Voor nieuwvestigingen en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies wordt vanwege de impact een meer gebiedsgerichte benadering gevraagd. In een ruimtelijk kwaliteitsplan dient dan een relatie te worden gelegd tussen de stijging van de gebruikswaarde en de bijzondere investering in de ruimtelijke kwaliteit. Er kan hierbij sprake zijn van een combinatie van private en publieke investeringen.

4.1 Ontwikkelingsperspectief

Gelet op de impact van agrarische bedrijfsvoering op de omgeving, gaat de provincie ervan uit dat ondernemers ruimte voor ontwikkeling moeten verdienen door te investeren in aanvullende kwaliteitsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit.

In de toelichting is informatie nodig over duurzaamheid (waaronder toekomstbestendigheid in relatie tot ontwikkelingen in de landbouwsector) en sociale kwaliteit. Het gaat dan niet alleen om de wettelijke vereisten, maar om een 'plus' op een aantal van deze aspecten. In het kwaliteitsplan zou aanvullend nog kunnen worden ingegaan op kringlopen, waterafhandeling, biodiversiteit en natuurinclusief bouwen.

Duurzaamheid

Voor wat betreft de kwaliteitswinst die op het gebied van duurzaamheid geleverd zou kunnen worden moet gedacht worden aan:

- verbetering van de kwaliteit van (grond)water, bodem, lucht, natuur en landschap;
- klimaatadaptatie (zoals omgang met toenemende droogteperiodes en wateroverlast);
- bijdrage aan de energietransitie en productie van hernieuwbare energie en materialen;
- sluiten van kringlopen/ketenoptimalisatie;
- verbetering van dierenwelzijn en verkleinen van gezondheidsrisico's voor mens en dier;
- en waar relevant aan de bijdrage aan de drinkwaterbescherming.

Natuur en water

Voor nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden op gronden die vallen binnen het ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water en die niet zijn aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN), geldt de voorwaarde dat de compensatie door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving gericht dienen te zijn op de versterking van de kwaliteit van natuur, water en landschap.

Sociale kwaliteit

Voor wat betreft de kwaliteitswinst die geboekt zou kunnen worden op het gebied van sociale kwaliteit kan gedacht worden aan:

- vroegtijdige dialoog met omwonenden over bedrijfsontwikkeling;
- maatschappelijke wensen incorporeren in de bedrijfsvoering;
- in harmonie met de omgeving ondernemen;
- versterken identiteit en recreatieve aantrekkelijkheid en toegankelijkheid.

4.2 Bedrijf en bedrijfsvoering

Het maatschappelijk belang wordt ingevuld met oog voor de sociale kwaliteit, is gericht op duurzaamheid met een toekomstbestendige bedrijfsvoering en biedt kansen voor de natuur door de aanleg van een groensingel rond de stallen en leidt tot een lagere stikstofbijdrage op de te beschermen natuur.

4.2.1 Duurzaamheid

Maatregelen die leiden tot kwaliteitswinst op het gebied van duurzaamheid:

Toekomstbestendig en duurzaam

De verandering beoogt de transitie van gangbare vleeskuikens naar scharrelvleeskuikens met overdekte uitloop mogelijk te maken. Omdat dit type kuiken in lagere bezetting wordt gehouden is er meer staloppervlak en meer bouwvlak nodig. De omschakeling van intensieve veehouderij naar een meer extensievere vorm van veehouderij sluit aan bij de maatschappelijke wens voor het diervriendelijk houden van vee. Dat idee wordt gedragen door de overheid en de grootwinkelbedrijven en vertaalt zich inmiddels in een structurele afzet van scharrelvleeskuikens (Beter Leven): een toekomstbestendig perspectief.

Verbetering dierwelzijn

Het huisvesten van scharrelvleeskuikens Beter Leven met overdekte uitloop vindt plaats in een (veel) lage(re) bezetting dan bij reguliere 'plof'kuikens. De kuikens hebben (veel) meer leefruimte en hebben bovendien de beschikking over vrije uitloop in een wintergarten (overdekte uitloop) waar ze 'onder buitenomstandigheden' kunnen scharrelen. De dierbezetting van scharrelkuikens ligt rond de 10 dieren per m² en die van reguliere kuikens boven de 20 dieren per m²; langzaamgroeiende kuikens van het tussensegment zitten er tussenin.

Verbetering diergezondheid

Vanwege de lagere bezetting en het andere kuiken hoeven de kuikens minder snel te groeien en doen er zich (veel) minder gezondheidsproblemen voor; ook is de uitval en het medicijngebruik (veel) lager. Het is een schonere en daardoor duurzamere productiewijze.

Verbetering lucht

Het pluimvee wordt gehuisvest in emissiearme stallen met de Best Beschikbare Techniek (BBT). De nieuwe stal voldoet aan de Maatlat Duurzame Veehouderij, wat inhoudt dat de stal een 'plus' heeft ten opzichte van andere stallen en bovenwettelijk presteert (lagere emissies, meer dierwelzijn, enz.). De huisvesting is emissiearm (ammoniak) en er worden emissiereducerende maatregelen toegepast (fijnstof). Het plan is milieukundig getoetst; er is geen aanleiding voor het opstellen van een milieueffectrapport. De beoogde situatie voldoet milieukundig aan de gestelde normen t.a.v. geur, ammoniak, fijnstof e.d.

Verbetering natuur

De verandering van rundveehouderij met pluimvee naar een volledig pluimveebedrijf leidt dankzij het gebruik van emissiearme techniek tot een behoorlijke afname van ammoniak. Op dit moment is er nog 14.339,85 kg NH₃ vergund (Wm 3 juni 1998). De beoogde situatie leidt tot ten hoogste 5.825,80 kg NH₃. De emissie neemt met bijna 60% af waardoor er minder stikstof wordt geëmitteerd en de bijdrage op stikstofgevoelige natuur vermindert.

De aanleg van een groensingel ten zuiden en achter de stallen en het herstel van het lint met knotwilgen aan de weg draagt bij aan een betere biodiversiteit op en rond de locatie.

Bijdrage aan energietransitie

Het bedrijf maakt gebruik van zonnepanelen voor het opwekken van energie. Men gebruikt energiezuinige LED-verlichting in de stallen. Er wordt gebruik gemaakt van warmtewisselaars t.b.v. warmteterugwinning om het gebruik van fossiele brandstof voor het opwarmen van de stallen zo veel mogelijk te verminderen (ca. 50% red.).

Sluiten van kringlopen/ketenoptimalisatie

De stallen worden geëxploiteerd door Groenesteghe Kuinre B.V. / Kuinre Kip. Kuinre Kip is onderdeel van Agro Giethoorn dat aan de Jan van Nassauweg 16 te Giethoorn ook scharrelkuikens houdt. De kuikens daar en die aan Rondebreek 1 worden gevoerd met eigen graan (tot 30% tarwe in het voer) en de strooiselmest wordt als grondstof aangewend in de co-vergister aan de Jan van Nassauweg of die aan de Uiterdijkenweg 61 in Baarlo, beide eigendom van Agro Giethoorn Energie, voor de productie van groen gas. De kuikens passen in de kringloop die Agro Giethoorn toepast.

Verbetering landschap

De ligboxenstal met asbest dak aan de thuiszijde is inmiddels gesloopt; dit was in het overleg met de gemeente in 2016 al als tegenprestatie voor ontwikkeling aan de overzijde benoemd; de stal is in 2019 gesloopt; het onderliggende erf moet nog worden opgehoogd met ca. 100 m³ grond en verfraaid.

Het bouwvlak ter plekke wordt ingenomen zodat er niet alsnog weer een stal kan worden opgericht. Een (beperkt) deel van het bouwvlak vlak bij de boerderij achter de houtwal blijft in stand, wat gebruikt zou kunnen worden voor een schuur, werktuigberging, opslagloods of ander facilitair gebouw voor de inrichting.

4.2.2 Sociale kwaliteit

Maatregelen die leiden tot kwaliteitswinst op het gebied van sociale kwaliteit:

Omwonenden

De naaste burens zijn geïnformeerd over het plan.

Maatschappelijke wensen incorporeren

De verandering beoogt de transitie van de gangbare vleeskuikens naar scharrelvleeskuikens met overdekte uitloop. De omschakeling naar een meer extensievere vorm van veehouderij sluit aan bij de maatschappelijke wens voor het diervriendelijk houden van vee.

In harmonie met de omgeving

Het bedrijf en de uitbreiding worden landschappelijk goed ingepast met respect voor het landschap. Aan de zuidzijde van de stallen komt een stevige groenstrook van 5 m breed. De niet-streekeigen coniferen worden weggehaald; de rij (knot)wilgen ter hoogte van Rondebreek 1 wordt hersteld (inbreiding) en verouderde (knot)wilgen worden vervangen. Uitvoering in overleg met de gemeente.

Versterken recreatieve aantrekkelijkheid en toegankelijkheid

Onder voorbehoud van medewerking door Staatsbosbeheer wordt als optie een recreatief wandelpad langs het weiland ingebracht, waar inwoners van Kuinre een ommetje kunnen

maken; hiertoe moet ook het waterschap instemming verlenen t.b.v. het belopen van de berm naast de Tochtsloot.

Deze optie draagt bij aan de ontwikkeling van het (informele) padennetwerk wat een van de ambities is voor dit gebied; het creëert een nieuw pad vlak bij de woonwijk en kan een brug slaan tussen het dorp en het platteland.

De optie is in het KGO-voorstel van 22 februari 2022 als component van de Kwaliteitsimpuls Food en Agri voorgelegd aan de gemeente Steenwijkerland, die het naar we aannemen ook met de provincie heeft besproken. We ontvingen op 5 juli 2022 de volgende reactie van Lascal Boer:

'De optie van het pad klinkt goed, daar zeker gebruik van maken. Daarbij inzetten in een loop door het bosje aan de westkant van de Rondebroek'.

We hebben daarom op 11 juli 2022 Staatsbosbeheer gemaild met de vraag of men hier aan mee wil werken. Tot op heden hebben we – ondanks herhaaldelijke verzoeken – nog geen antwoord van hen ontvangen. De Antjeskolk valt onder het beheerkantoor van de Weerribben in Ossenzijl. Mochten zij instemmen en ook het waterschap akkoord zijn dan kan het wandelpad alsnog worden gerealiseerd.

5. Balans Kwaliteitsimpuls Agro en Food

De schaal en impact van de verandering is naar ons idee niet zo groot maar kan door buitenstaanders anders worden beleefd. Het pluimveebedrijf bevindt zich in een landelijk gebied met als ontwikkelingsperspectief 'agrarisch ondernemen in een grootschalig landschap'. Als er ergens ontwikkelingen plaats kunnen vinden dan zou het hier moeten zijn.

De nieuwe stal komt op de plek die planologisch al is toegestaan voor een op te richten rundveeststal. In plaats van de rundveeststal voor 150 st. melkvee komt er een pluimveeststal voor 43.500 st. vleeskuikens; omdat de stal langer is dient het bouwvlak te worden vergroot.

Besluitvlak beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland

Artikel 2.1.7 lid 5 van de Omgevingsverordening stelt dat een agrarisch bedrijf of agrarisch bouwperceel grootschalig kan worden aangepast en/of uitgebreid als:

- a. is onderbouwd dat het in redelijkheid niet mogelijk is om het bestaande agrarische bouwperceel voor de beoogde bedrijfsontwikkeling geschikt te maken;
- b. het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate gecompenseerd zal worden door investeringen in de versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving;
- c. aannemelijk is gemaakt dat er een kwaliteitswinst wordt geboekt op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit.

Dat het huidige bouwblok niet toereikend is mag duidelijk zijn. Het bouwblok dient te worden vergroot om de beoogde stal op te kunnen richten.

Het terrein dat bij het bouwvlak wordt aangetrokken wordt sinds jaar en dag gebruikt als weiland. Het verlies aan landschappelijke of ecologische waarde door dit stukje grasland te onttrekken aan het weiland en bij het erf te voegen is nihil. Het is een kaal stukje weiland zonder bomen of bosschage.

Dit wordt in ruime mate gecompenseerd door de vergroening die straks plaatsvindt. Een groenstrook van 5 m breed die langs en achter de stallen wordt aangelegd. Een stevige strook met een watergang ter afscheiding naar het achter de stallen gelegen weiland wat de biodiversiteit ten goede komt! Ook het herstel van de rij knotwilgen aan de weg draagt bij aan een betere biotoop voor de plaatselijke flora en fauna.

Op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit wordt de nodige kwaliteitswinst geboekt. De verandering beoogt de transitie van de gangbare vleeskuikens naar scharrelvleeskuikens met overdekte uitloop mogelijk te maken. De omschakeling naar een meer extensievere vorm van veehouderij sluit aan bij de maatschappelijke wens voor het diervriendelijk houden van vee.

Het houden van scharrelvleeskuikens draagt bij aan het verbeteren van het dierenwelzijn en de diergezondheid. Het is een duurzame en toekomstbestendige vorm van veehouderij in een extensievere vorm zoals de overheid en de maatschappij dat graag zien.

Door het gebruik van de best beschikbare technieken zijn de emissies beperkt en wordt de uitstoot van ammoniak en fijnstof gereduceerd. Door het gebruik van energiezuinige technieken en zonnepanelen wordt onnodig verbruik voorkomen en hernieuwbare energie opgewekt. Het zelf tarwe telen en in het voer aanwenden en het gebruik van de strooiselmest in de co-vergisting voor de productie van groen gas dragen bij aan het sluiten van kringlopen en ketenoptimalisatie.

Het bedrijf en de uitbreiding wordt landschappelijk harmonieus en goed ingepast met respect voor het landschap. Indien gewenst en indien mogelijk wordt de recreatieve aantrekkelijkheid en toegankelijkheid versterkt door een recreatief wandelpad aan te leggen waar inwoners van Kuinre een ommetje kunnen maken; hiertoe moeten Staatsbosbeheer (Antjeskolk) en het waterschap instemming verlenen (berm naast de Tochtsloot).

Voor de landschappelijke inpassing worden kosten gemaakt. Dat wordt gezien als basisinspanning. De extra kosten voor de extra kwaliteit zijn begroot op:

- sloop ligboxenstal incl. asbest en putten	€ 35.000,-
- erfverfraaiing ter plekke van gesloopte ligboxenstal	€ 2.500,-
- herstel van (knot)wilgen langs de weg ter plekke	€ 1.000,-
- afrastering wandelpad ca. 400 m langs weiland	€ 7.500,-
- informatiebord wandelpad	€ 2.500,-
- totaal kosten	€ 48.500,- excl. BTW

De extra inspanning in ruimtelijke kwaliteit is begroot op € 48.500,- excl. BTW.

De jaarlijkse kosten voor onderhoud van het wandelpad en het informatiebord worden geschat op een inzet van manuren en operationele kosten voor machines en materialen ter waarde van € 500,- per jaar.

Bijlagen

1. Principebesluit Rondebroek 1 d.d. 18 januari 2022
2. NSO typering en volwaardigheid bedrijf
3. Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering
4. Landschappelijke inpassing Buro Greet Bierema
5. Beplantingsplan Hoveniersbedrijf Tim de Vries
6. Erfinrichtingsplan definitief d.d. 9-2-2023
7. KGO gerealiseerd: Sloop ligboxenstal
8. Optie/voorstel: Ommetje Kuinre
9. Gebiedskenmerken Omgevingsvisie Provincie Overijssel
 - Natuurlijke laag – Zeekleigebied en randmeren
 - Laag van het agrarisch cultuurlandschap – Zeekleilandschap
 - Stedelijke laag – Verspreide bebouwing
 - Stedelijke laag – Informele trage netwerk

Dhr. G. Ten Bolscher
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

ons kenmerk
behandeld door Lascal Boer
uw kenmerk
bijlagen

Steenwijk, 18 januari 2022

Onderwerp Beoordeling principeverzoek Rondebroek 1 te Kuinre

Geachte heer ten Bolscher,

Wij hebben uw principeverzoek voor vastleggen planologische situatie agrarisch bedrijf op het perceel Rondebroek 1 te Kuinre ontvangen. Wij delen u het volgende mee.

Beoordeling principeverzoek

Wij hebben uw principeverzoek beoordeeld en vinden het een wenselijke ontwikkeling. Bij deze principe-uitspraak heeft het college van burgemeester en wethouders wel een aantal voorwaarden opgesteld:

- Dient milieuhygiënisch inpasbaar te zijn;
- Verkeersveiligheid dient te worden gewaarborgd.
- KGO moet akkoord zijn en worden uitgevoerd voor ingebruikname van toekomstig vergunde situatie;
- Informeren omwonenden en bij vervolprocedure aantonen hoe met de inspraakreacties is omgegaan.

Onderbouwing van de beoordeling

Het initiatief voorziet in een ontwikkeling welke past binnen gemeentelijk – en provinciaal beleid. Voorliggend plan voorziet in een uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf door de bouw van een nieuwe stal en uitbreidingen van bestaande stallen door middel van wintergartens ten behoeve van de veehouderijtak van het bedrijf. De uitbreiding is noodzakelijk voor de continuïteit van het bedrijf en voor het dierenwelzijn van de vleeskuikens. Omdat de stal wordt gebouwd binnen het bestaande bedrijf, waar reeds bouwmogelijkheden liggen voor een grondgebonden bedrijfsvoering, is geen sprake van extra ruimtebeslag op de groene omgeving. Het agrarische bedrijf zal daarnaast op een verantwoorde wijze worden ingepast in het landschap.

Hoewel de in voorliggend principeverzoek besloten ontwikkeling een uitbreiding van een agrarisch bedrijf betreft, wordt geen extra beslag gelegd op de Groene omgeving aangezien de uitbreiding binnen het reeds aanwezige bedrijf.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen uitbreiding van bestaande functies en nieuwvestiging. Voor uitbreidingen van bestaande functies in de groene ruimte die niet als grootschalig zijn te beschouwen geldt: een afweging via het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, en een ruimtelijke onderbouwing en inpassing van de ontwikkeling op basis van de Catalogus Gebiedskenmerken. In die gevallen voldoet een goede ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling: de zogenaamde basisinspanning. Bij de voorgenomen ontwikkeling is sprake van uitbreiding van een bestaande functie, echter zal het bedrijf groter zijn dan 1,5 ha. De ontwikkeling past wel binnen het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Er is immers sprake van het onderdeel 'Uitbreiding in aansluiting op bestaande bebouwing, rekening houden met ontsluiting, conform gebiedskenmerken'. Ook past de ontwikkeling binnen de kaders en richtlijnen van de Catalogus Gebiedskenmerken. Door de landschappelijke inpassing wordt de kwaliteit van de horizon verbeterd. Dit is onderdeel van de KGO inspanning, naast de sloop van de ligboxenstal met het asbesthoudende dak, het verfraaien van het erf en het aanzicht vanaf de weg en de keuze voor het diervriendelijk houden van pluimvee, te weten scharrelvleeskuikens met overdekte uitloop, wat eveneens bijdraagt aan kwaliteitsverbetering; het dierenwelzijn wordt door onderhavig voornemen sterk verbeterd.

Indienen formeel verzoek bestemmingsplanwijziging

Omdat uw planvoornemen in strijd is met het geldende bestemmingsplan, moet een procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan worden doorlopen. De procedure van een bestemmingsplanwijziging heeft doorgaans een doorlooptijd van gemiddeld zes maanden tot een jaar. Bij uw verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan moet u rekening houden met de voorwaarden zoals gesteld in deze principe-uitspraak. Voor een planvoornemen dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Wij adviseren u om een gespecialiseerd bureau in te schakelen om het bestemmingsplan (toelichting, regels en verbeelding) op te stellen.

Vervolgstappen

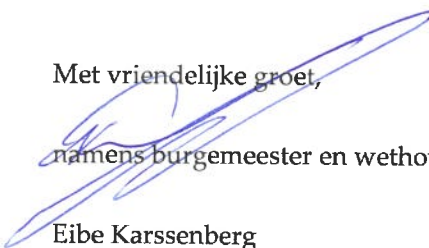
Bij de beoordeling van dit principeverzoek heeft een afweging plaatsgevonden aan de hand van de regelgeving zoals deze nu geldt. Verder is rekening gehouden met de omstandigheden, kennis en inzichten zoals deze op dit moment bij ons bekend zijn. Wij wijzen u er op dat een en ander kan wijzigen en adviseren u dan ook om de procedure van de bestemmingsplanwijziging zo snel mogelijk te starten. Tevens kan het zo zijn dat uitvoering van uw verzoek alleen mogelijk is nadat u toestemming van een ander bestuursorgaan (Provincie Overijssel, Waterschap, etc.) hebt gekregen. Een dergelijke toets is niet in de beoordeling van uw aanvraag betrokken.

Informatie

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Volledigheidshalve willen wij u erop wijzen dat tegen deze principe-uitspraak geen bezwaar of (hoger) beroep kan worden aangetekend.

Heeft u nog vragen of wilt u meer informatie? Dan kunt u contact opnemen met het Klantcontactcentrum, telefoonnummer 14 0521 of een e-mail sturen naar info@steenwijkerland.nl met vermelding van het zaaknummer. Dit vindt u rechtsboven in deze brief. Het Klantcontactcentrum is van maandag tot en met donderdag bereikbaar van 8.30 - 16.30 uur en op vrijdag van 8.30 - 12.30 uur.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

Eibe Karssenberg

Teamleider Samenleving en Ontwikkeling

ia. G. D. Klaren

NSO-typering en volwaardigheid bedrijf

d.d. 24 februari 2022

Initiatiefnemer

Groenestege Kuinre B.V.
Rondebroek 1
8374 KV KUINRE

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

Met de milieuvergunde bedrijfsomvang van 11.470 st. vleeskalkoenen, 230 st. melkvee met 133 st. bijbehorend jongvee en 59.900 st. vleeskuikens valt het bedrijf in grootteklasse 5, zeer grote bedrijven, en valt men onder de categorie 'veeteeltcombinaties'.

Bedrijfstype volgens NSO-typering		
Hoofdtype	7 - Veeteeltcombinaties	
Subtype	7400 - Veeteeltcombinatie, vooral hokdieren	
Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	0	ha
Standaardopbrengst (SO)	2.265.190	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	339.370	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 5: $\geq$ 250.000 euro: zeer grote bedrijven	

Met de toekomstige bedrijfsomvang van 139.000 st. vleeskuikens en 31 st. jongvee valt het bedrijf in grootteklasse 4, groot bedrijf, en valt men onder 'hokdierbedrijven'.

Bedrijfstype volgens NSO-typering		
Hoofdtype	5 - Hokdierbedrijven	
Subtype	5221 - Vleeskuikenbedrijven	
Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	0	ha
Standaardopbrengst (SO)	2.114.560	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	229.950	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 4: 100.000 – 250.000 euro: grote bedrijven	

De berekeningen vindt u in de bijlage. In de berekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen reguliere vleeskuikens en scharrelvleeskuikens. De verdien capaciteit van scharrelvleeskuikens is groter dan die van reguliere vleeskuikens; bovenstaande cijfers zijn gebaseerd zijn op een sectorgemiddelde van de afgelopen 5 jaar.

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

In statistiek en onderzoek worden bedrijven vaak ingedeeld naar bedrijfstype en bedrijfsomvang. Sinds 2010 wordt daarvoor de NSO-typering en de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Ook voor beleid wordt gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Wageningen Economic Research berekent en beheert de normen en biedt op internet een rekenmodule aan, waar bedrijfsgegevens kunnen worden ingevuld en waar deze rapportage wordt samengesteld.

Dit rapport is via die rekenmodule samengesteld op 2022-02-24

De gegevens en de gebruikte normen horen bij de Landbouwtelling van 2021

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende informatie:

Bedrijfstype volgens NSO-typering

Hoofdtype	7 - Veeteeltcombinaties
Subtype	7400 - Veeteeltcombinatie, vooral hokdieren

Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	0	ha
Standaardopbrengst (SO)	2.265.190	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	339.370	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 5: >= 250.000 euro: zeer grote bedrijven	

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en SO per product

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaard-opbrengst
Eenden, kalkoenen en overig pluimvee				
Kalkoenen	11470	aantal dieren	45	520.738
Kippen				
Vleeskuikens	59900	aantal dieren	15	904.490
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Fokjongvee 1 tot 2 jaar vrouwelijk	133	aantal dieren	505	67.165
Melk- en kalfkoeien	230	aantal dieren	3.360	772.800

U kunt resultaten van groepen bedrijven bekijken in [Agrimatie](#)

Wageningen Economic Research is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan door het gebruik van de Rekenmodule, door het beëindigen van het beschikbaar stellen ervan of door conclusies en besluiten van gebruikers op basis van de uitkomsten ervan.

Toelichting bij de kengetallen

Bedrijfstype

De agrarische bedrijven in Nederland verschillen onderling sterk in bedrijfsopzet. Op het ene bedrijf wordt bijvoorbeeld melk geproduceerd en op een ander bedrijf appels. Om bedrijven te kunnen indelen en met elkaar te kunnen vergelijken wordt de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Met behulp van de SO-normen kunnen de appels en de koeien bij elkaar worden geteld en kan de economische bedrijfsomvang (SO) en het NSO-bedrijfstype (specialisatiegraad) van agrarische bedrijven worden berekend. Informatie over de verschillende typen is opgenomen in de notities op de website:

[Wageningen Economic Research](#)

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

In statistiek en onderzoek worden bedrijven vaak ingedeeld naar bedrijfstype en bedrijfsomvang. Sinds 2010 wordt daarvoor de NSO-typering en de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Ook voor beleid wordt gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Wageningen Economic Research berekent en beheert de normen en biedt op internet een rekenmodule aan, waar bedrijfsgegevens kunnen worden ingevuld en waar deze rapportage wordt samengesteld.

Dit rapport is via die rekenmodule samengesteld op 2022-02-24

De gegevens en de gebruikte normen horen bij de Landbouwtelling van 2021

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende informatie:

Bedrijfstype volgens NSO-typering

Hoofdtype	5 - Hokdierbedrijven
Subtype	5221 - Vleeskuikenbedrijven

Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	0	ha
Standaardopbrengst (SO)	2.114.560	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	229.950	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 4: 100.000 – 250.000 euro: grote bedrijven	

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en SO per product

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaardopbrengst
Kippen				
Vleeskuikens	139000	aantal dieren	15	2.098.900
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Fokjongvee 1 tot 2 jaar vrouwelijk	31	aantal dieren	505	15.655

U kunt resultaten van groepen bedrijven bekijken in [Agrimatie](#)

Wageningen Economic Research is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan door het gebruik van de Rekenmodule, door het beëindigen van het beschikbaar stellen ervan of door conclusies en besluiten van gebruikers op basis van de uitkomsten ervan.

Toelichting bij de kengetallen

Bedrijfstype

De agrarische bedrijven in Nederland verschillen onderling sterk in bedrijfsopzet. Op het ene bedrijf wordt bijvoorbeeld melk geproduceerd en op een ander bedrijf appels. Om bedrijven te kunnen indelen en met elkaar te kunnen vergelijken wordt de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Met behulp van de SO-normen kunnen de appels en de koeien bij elkaar worden geteld en kan de economische bedrijfsomvang (SO) en het NSO-bedrijfstype (specialisatiegraad) van agrarische bedrijven worden berekend. Informatie over de verschillende typen is opgenomen in de notities op de website:

[Wageningen Economic Research](#)

Standaardopbrengst (SO)

De bedrijfsomvang van een bedrijf wordt gemeten in Standaardopbrengst (SO). Voor elke gewas- en diersoort uit de

Landschappelijke inpassing

Rondebroek 1,

8374 KV Kuinre

In opdracht van Bert en Annette Groenestege
In samenwerking met Hoeve-advies uit Rouveen

September 2016

Buro Greet Bierema
Vriesburgerweg 20
8475 EK Nijeholtpade
greetbierema@planet.nl
0561-688920

Inleiding

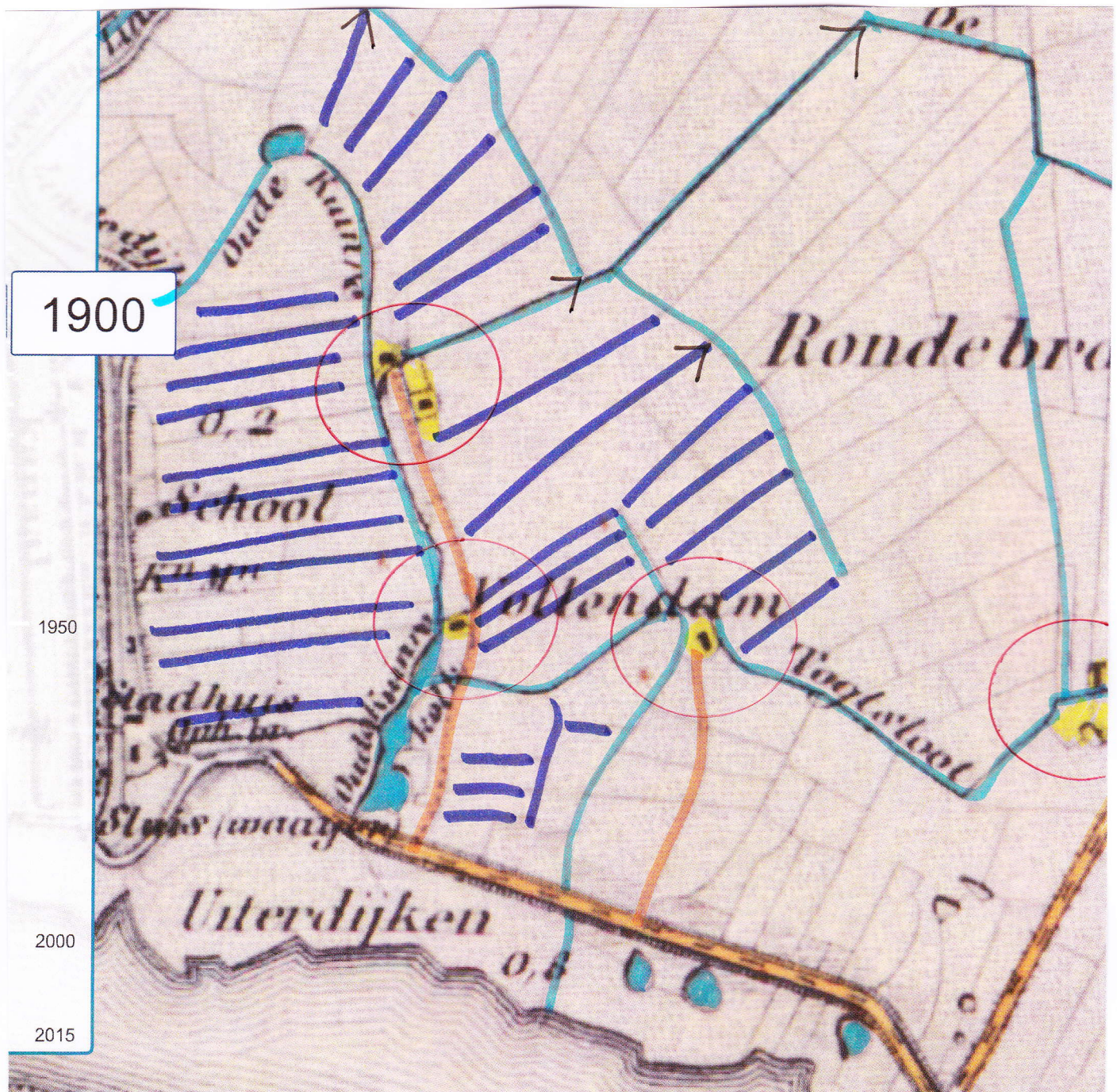
Het erf aan de Rondebreek in Kuinre is gelegen aan weerszijden van de openbare weg. Rond 1900 is op nummer 1 een boerderij op een terp gebouwd aan de westzijde van deze weg. De gewenste bijgebouwen namen toe aan weerszijden van deze boerderij en sinds enige jaren staat er ook een stal aan de overzijde van de weg. Het plan is om deze stal voor vleeskuikens te verlengen en de planning is om nog twee stallen parallel aan de verlengde stal aan te vragen. Vooruitlopend wordt reeds de landschappelijke inpassing aangelegd. Vandaar dit advies. De ligboxenstal die aan de noordzijde van de boerderij staat, zal dan worden gesaneerd.

Op 20 juni 2016 is een eerste overleg gevoerd met Jannie Bloemert en Auke Tiersma van de gemeente Steenwijkerland over de voorgenomen plannen. Aandachtpunten waren de twee erfdelen aan weerszijden van de openbare weg, de markante bocht in de weg, het aanzicht vanuit het zuiden en noorden vanaf de dijken rond de polder, voorkomen van teveel verharding en een logische route voor de vrachtwagens.

Op 8 september 2016 werden deze opmerkingen meegenomen in het voorliggende plan. Via een historisch en landschappelijke analyse wordt dit plan uitgelegd.

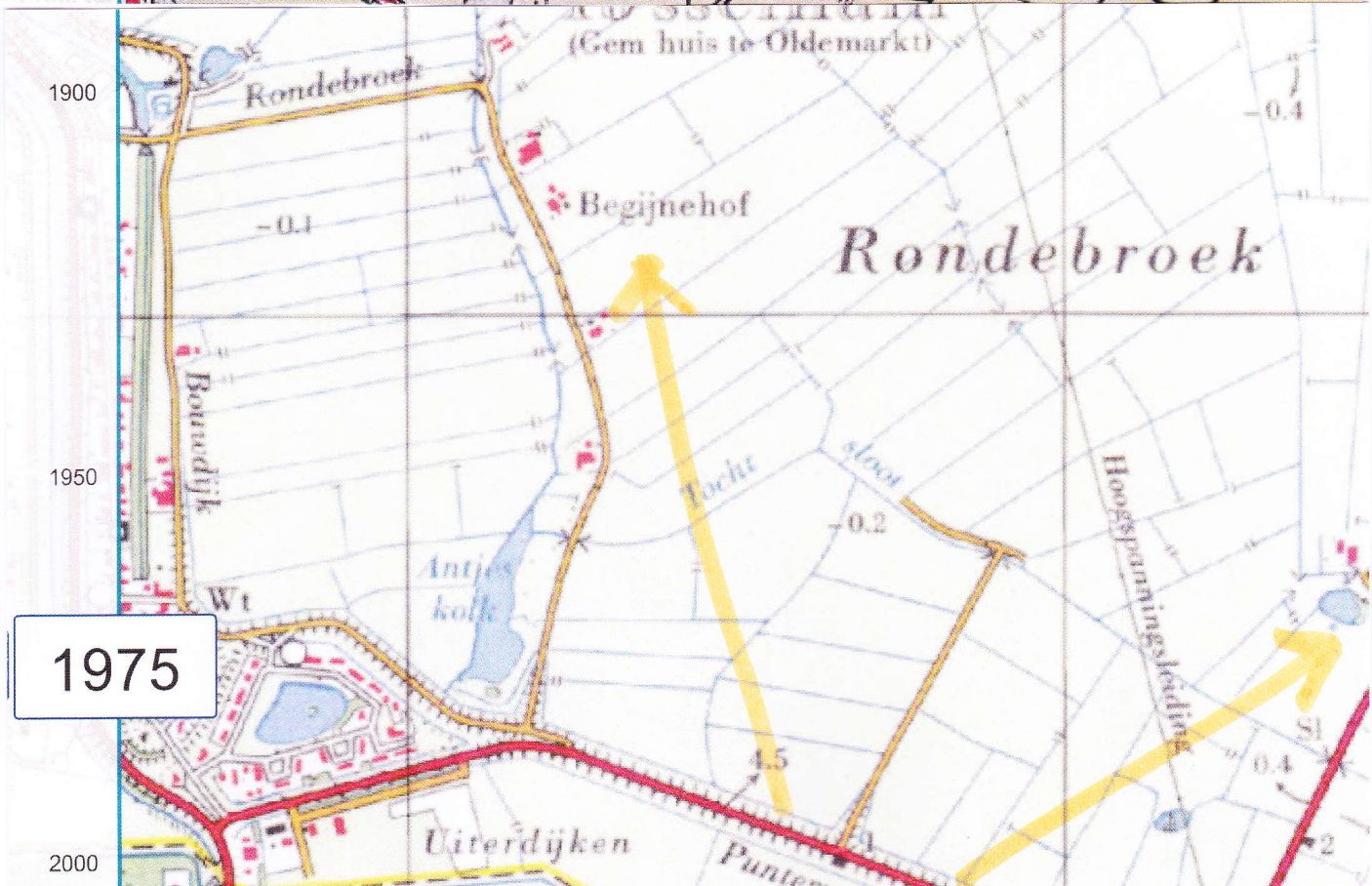
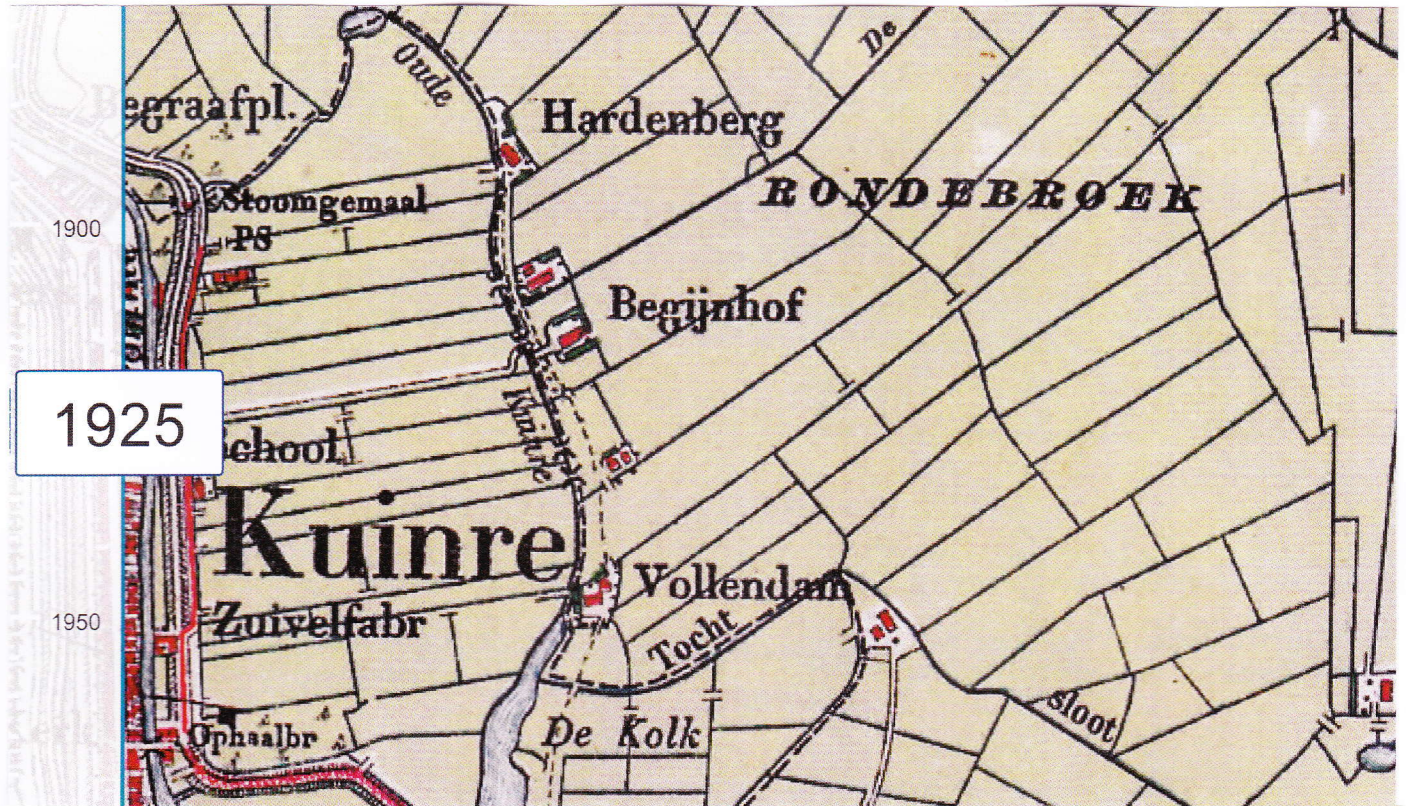
Historische en landschappelijke analyse

Rond 1900 zijn er in de open ruimte van Rondebroek vier verhogingen aanwezig, waar één of twee boerderijen op staan. Aan de oostzijde zijn dat zandopduikingen en aan de westzijde zijn het terpen. De erven werden ontsloten via de toenmalige zeedijk. De twee westelijk gelegen terpen liggen nabij de Oude Kuinre. De boerderij op nummer 1 staat tevens in de nabijheid van een kolk. De boerderij is met de voorzijde naar de weg gericht en kreeg een hoog dak met rode pannen erop. Een route liep via de terp naar de noordelijke erven. Omdat de Oude Kuinre een bochtig verloop heeft, kreeg de onverharde weg dat ook. Het water in de sloten aan de westzijde van de weg stroomt naar het laagste punt in de polder en deze ligt in de noordoostzijde.

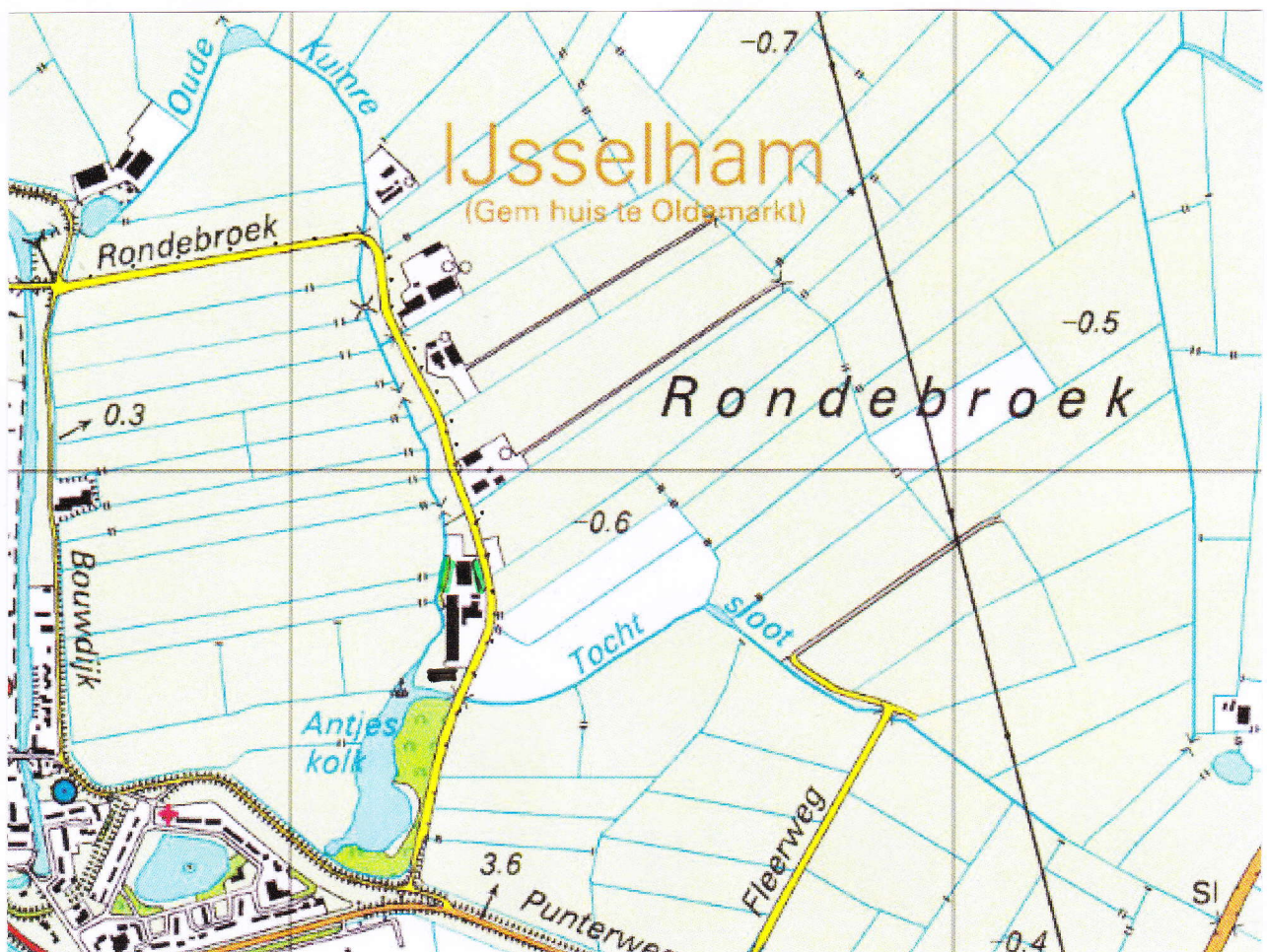
Reeds voor het jaar **1925** zijn drie erven aan de doodlopende weg toegevoegd, waardoor er een bebouwingslint is ontstaan. Met name twee erven daarvan hebben een ruime erfbeplanting gekregen. Er is een pad tegenover de boerderij 'Begijnhof' naar een schooltje.

Op de topografische kaart van **1975** is te zien dat er een doorlopende verharde weg is aangelegd. Deze weg volgt de ronding van de terp op nummer 1, waardoor de bocht in de weg is ontstaan. De ene boerderij op de zandopduiking is geheel verdwenen, waardoor vanaf de Punterweg ruim zicht mogelijk is op de open polder, met daaraan het lint met de boerenerven.

Overall in het lint werd een ligboxenstal aan de boerderij toegevoegd, geheel gebruikelijk na de zeventiger jaren. Daardoor werd het lint verdicht, maar er bleven steeds doorzichten tussen de erven aanwezig. Op het erf van nummer 1 werd de ligboxenstal aan de noordzijde van de boerderij gebouwd en deze kreeg een stevige erfbeplanting met streekeigen bomen en struiken aan weerszijden. Daardoor blijven anno 2016 de terp en de boerderij de aandacht trekken en valt de stal alleen aan de noordzijde op. Vervolgens werden er twee stallen voor vleeskuikens aan het erf toegevoegd. Doordat er een bos is aangeplant aan de oostzijde van de Antjeskolk worden deze stallen enigszins landschappelijk ingepast. Het was de tijd van de coniferen en deze werden toen ook aan het erf toegevoegd. Langs de weg de Rondebroek zijn knotwilgen aangeplant en die gingen zorgen voor een sterke lijn in het landschap.

Het erf is afwijkend van de overige erven door de locatie aan de westzijde van de weg, de bocht in de weg, de historische boerderij, de terp, het dichte groen aan de noordzijde van de boerderij en de langgerekte vorm van het erfoppervlak. De overige boerderijen staan aan de oostzijde van de weg en voegen zich in de verkavelingsrichting.

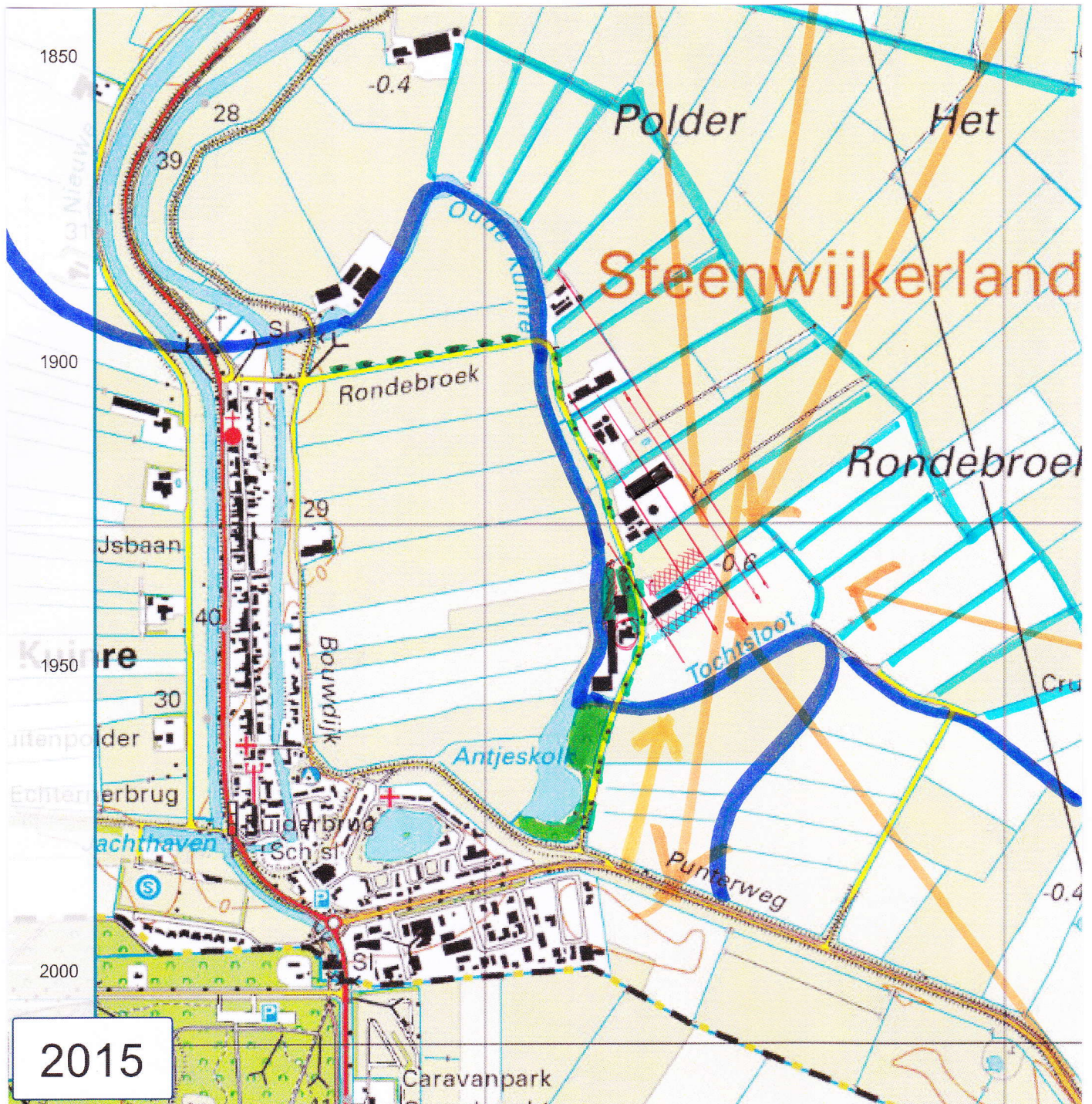

De structurele wijziging in het bebouwingspatroon ontstaat als in 1998 een nieuwe stal voor vleeskuikens wordt gebouwd aan de overzijde van de weg. Deze stal komt eveneens in de richting van de verkaveling. De stal wordt niet voor de voorgevel van de boerderij gesitueerd, maar tegenover de stevige erfbeplanting. Er was het plan om aan de noordzijde van deze stal nog een ligboxenstal te gaan bouwen, maar daar wordt van af gezien. Er is geen erfbeplanting rond de stal aangebracht, waardoor deze er kaal bij staat. In het aanzicht van de overige erven aan de weg valt op dat de westzijde landschappelijk is ingepast, maar de oostzijde (de achterkanten) nauwelijks. Die achterkanten zijn rafelig, maar alles staat wel haaks ten opzichte van elkaar.

Het plan

Op de kaart is aangegeven hoe de verlenging van de bestaande stal en twee stallen aan weerszijden zich gaat verhouden tot de bebouwing aan het lint. Op de boerderij ten noorden van dit plan is ook een stal voor kippen aanwezig, die jongstleden is uitgebreid. Het gaat hier om 'vrijland kippen' wat inhoudt dat de kippen buiten kunnen lopen en schuilen onder groepen bomen en struiken. De bebouwing op nummer 1 zal geenszins verder dan dat erf de polder in gaan steken. Op deze kaart is goed te zien dat de zuid- en oostwanden om een groene rand vragen.

Alle vrachtwagens komen vanuit de noordzijde van Kuinre en keren daar ook weer naar terug.

Het is mogelijk om op twee manieren naar de positie van de drie stallen te kijken. In de eerste plaats kunnen de stallen trapsgewijs de bocht in de weg volgen. Met ook de achterzijde getrapt. Parallel aan de weg komt dan een route voor de stallen langs. In de tweede plaats wordt de zuidelijke stal juist naast de huidige gezet. De noordelijke moet wel getrapt worden gepositioneerd in verband met de ruimte. De stallen staan achter in één lijn, een lijn haaks op de verkaveling.

Bij de keuze speelt met name de ruimte voor de stallen een belangrijke rol. Belangrijk zijn de logistiek voor de rij-route van vrachtauto's, zo min mogelijk bestrating en ruimte voor een groene invulling.

Om de vrachtwagenchauffeurs (soms wel in drie vrachtauto's tegelijk achter elkaar) veilig te kunnen laten laden en lossen, is achteruitrijden geen goede keuze. Daarom biedt de tweede wijze voldoende ruimte om door te rijden en de bocht te kunnen nemen. In de driehoek die overblijft ontstaat de mogelijkheid om bomen te planten. Door deze groene driehoek worden de voorgevel van de boerderij en de stal beter van elkaar gescheiden. Want een stal voor het voorhuis conflicteert.

De landschappelijke inpassing

In de beplanting aan de westzijde van de weg staan hoofdzakelijk essen. Het zijn hoge bomen met in de zomer een donkergroen blad. Langs de weg zelf staan knotwilgen, als een veel lagere beplanting met een grijs blad. Het lint met die knotwilgen scheidt de twee erfdelen van elkaar. Omdat de hoogte van de stallen binnen die van de hoogte van de elzen valt en deze boom het hier goed doet, wordt voor deze beplanting rond de stallen gekozen. Ook zij hebben donkergroene bladeren, welke goed contrasteren met de grijze bladeren van de wilgen. Ook de verschillen in hoogte van de elzen en de elzen benadrukken het verschil in locatie. De elzen langs de Oude Kuinre en de kolk en de elzen in de polder (de essen lijken nog niet ziek).

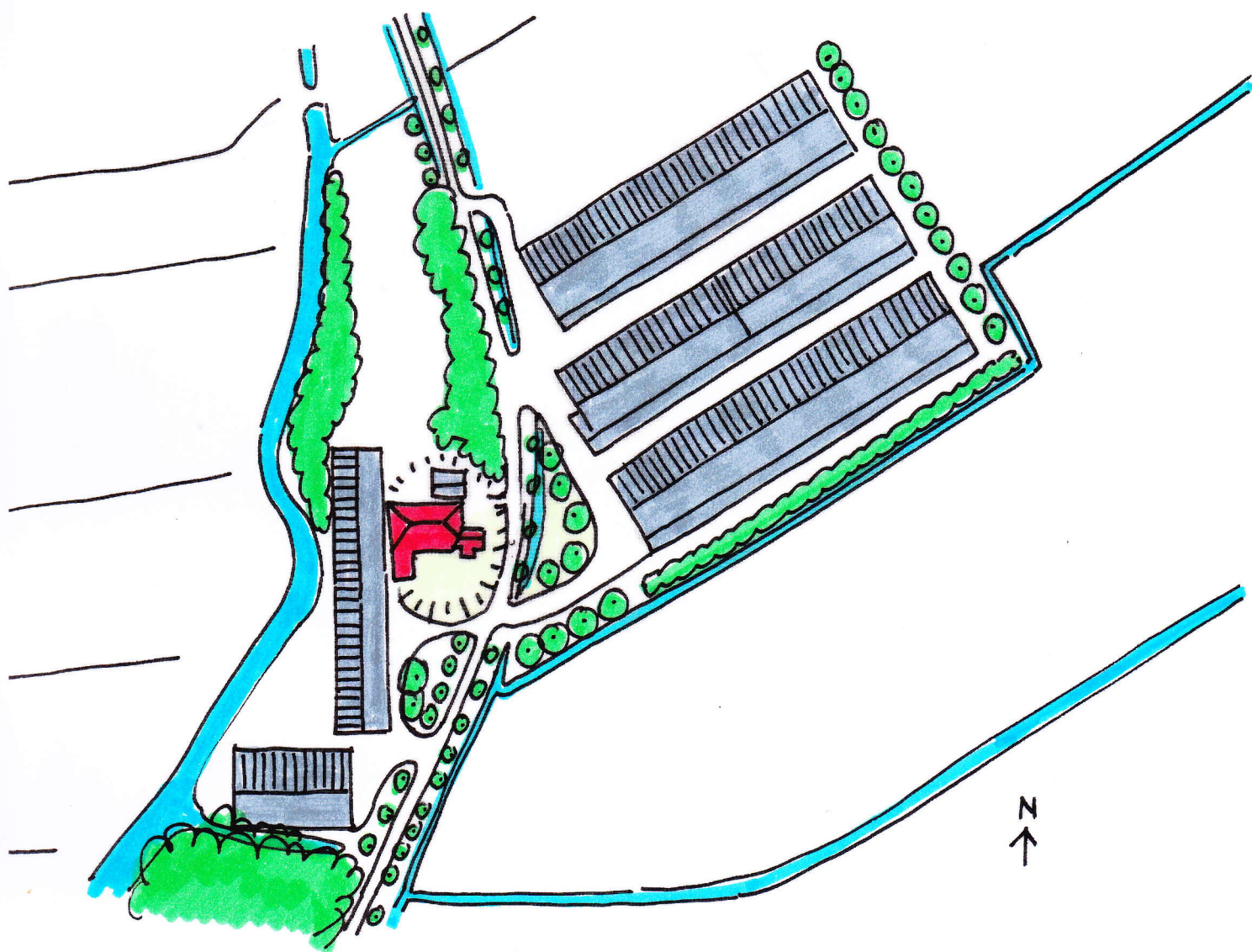
. Aan de gehele zuidzijde van de zuidelijkste stal wordt een 3 meter brede strook met elzen aangelegd. De 'elzenveren' kunnen op 1 meter afstand van elkaar worden gepland. De bedoeling is om een dichte wand te vormen. Langs deze singel wordt aan de buitenzijde weer een nieuwe sloot gegraven. Elzen als boom staan aan de twee kopse kanten van de stallen. De bomen staan op 5 meter afstand van elkaar.

. De hoge coniferen op het erf aan de westzijde van de weg worden verwijderd. Parallel aan de weg komen op het erf daarvoor knotwilgen in de plaats. Ook enkele aan de noordoostzijde van het perceel, aan de rand van het schapenweideje tussen de weg en de Oude Kuinre. Door deze nieuwe invulling krijgt de bocht met het gazon op de glooiende terp meer nadruk.

. In de continue rij knotwilgen langs de weg zijn er diverse bomen wegens ouderdom of beschadigingen gekapt ter hoogte van het boerenerf. In overleg met de gemeente zouden zij vervangen en weer aangevuld moeten worden. Dit vult de landschappelijke inpassing van de twee erfdelen aan.

De bebouwing

Wit op de windveren en wit op andere onderdelen valt altijd sterk op en zou bij deze toename in bebouwing vermeden moeten worden. Zo is dus ook het plan. De kleurrijke voersilo's worden zoveel als mogelijk tussen de gebouwen geplaatst.

Rondebroek 1 te Kuinre

Beplantingsplan

Rondebroek 1

8374 KV Kuinre

In opdracht van Hoeve Advies uit Rouveen

26 november 2016

Hoveniersbedrijf Tim de Vries

Oude Rijksweg 707 te Rouveen

Hieronder is vermeld de plek met nummers 1 t/m 6 waar de beplanting/bomen geplant moeten worden in hoeveelheden per m² of per strekkende meter (zie bijlage tekening).

nr.1. Coniferen verwijderen en hier weer Knotwilgen aanplanten.

-4 stuks Salix Alba dikte 16-18 Ho stam plantafstand =5 meter

nr.2. Op dit stuk kaal liggend gazonveldje langs de sloot knotwilgen aanplanten,

-4 stuks Salix Alba dikte 16-18 Ho stam plantafstand =5 meter

nr.3 Op dit aangelegde nog te realiseren stuk worden knotwilgen in lijn met de weg en sloot geplant en voor de stallen langs op dit stuk worden Elzen geplant.

-4 stuks Salix Alba dikte 16-18 Ho stam plantafstand =5 meter

-5 stuks Alnus Glutinosa 16-18 Ho Stam plantafstand = 5 a 6 meter.

nr.4. Naast het schapenweitje knotwilgen aanplanten.

-4 stuks Salix Alba dikte 16-18 Ho stam plantafstand =5 meter

nr.5a. Aan de voorzijde van de stal voordat de Elzensingel/veren begint mooie robuuste Elzen aanplanten.

-9 stuks Alnus Glutinosa 16-18 Ho Stam plantafstand = 5 a 6 meter.

nr.5b. Langs de hele lengte van de stal een Elzensingel/veren aanplanten.

-405 stuks Alnus glutinosa Maat: 200-250 cm plantafstand: 1 stuk per m².

nr.6. Achter de stallen aanplanten Mooie grote Elzen.

-22 stuks Alnus Glutinosa 16-18 Ho Stam plantafstand = 5 a 6 meter.

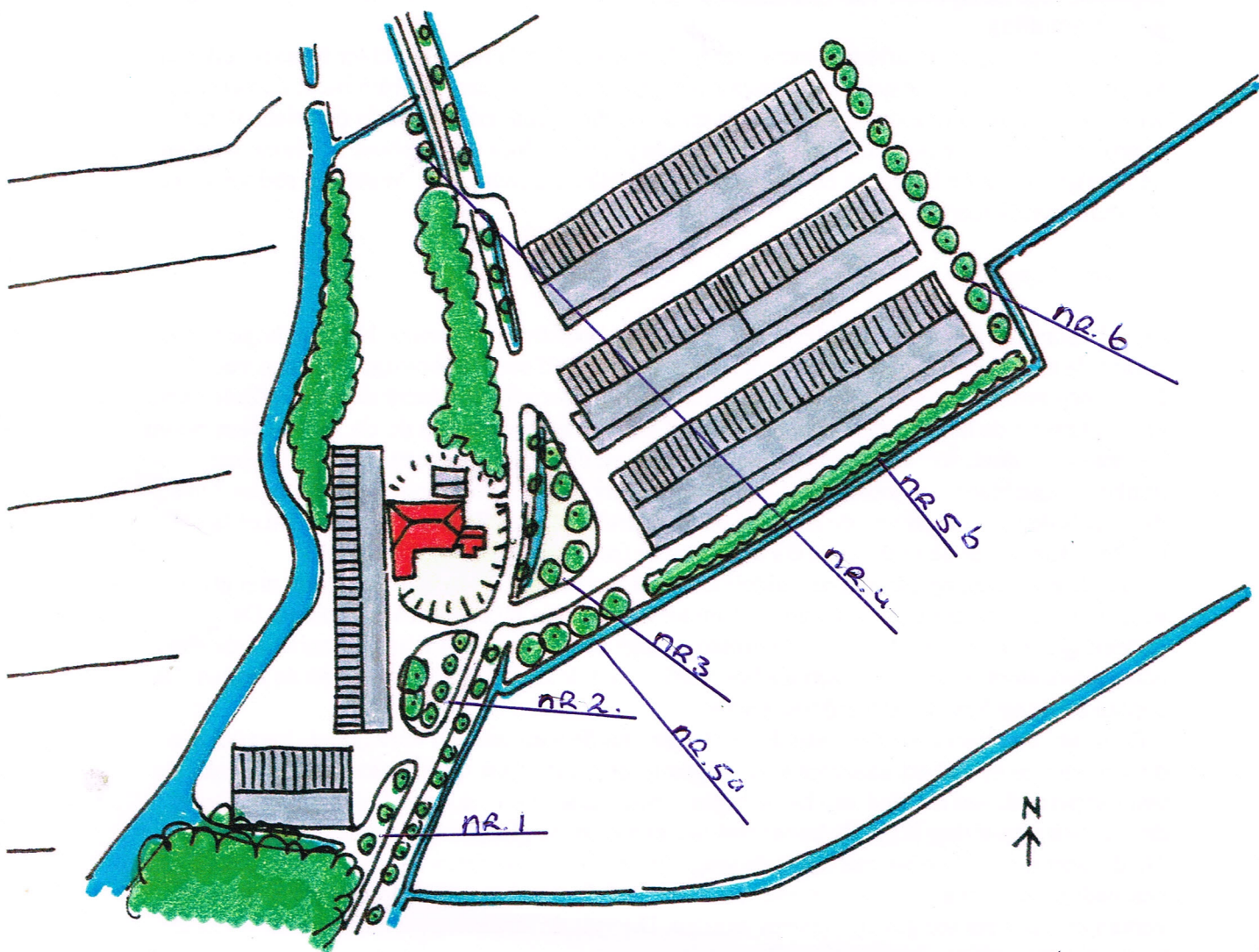

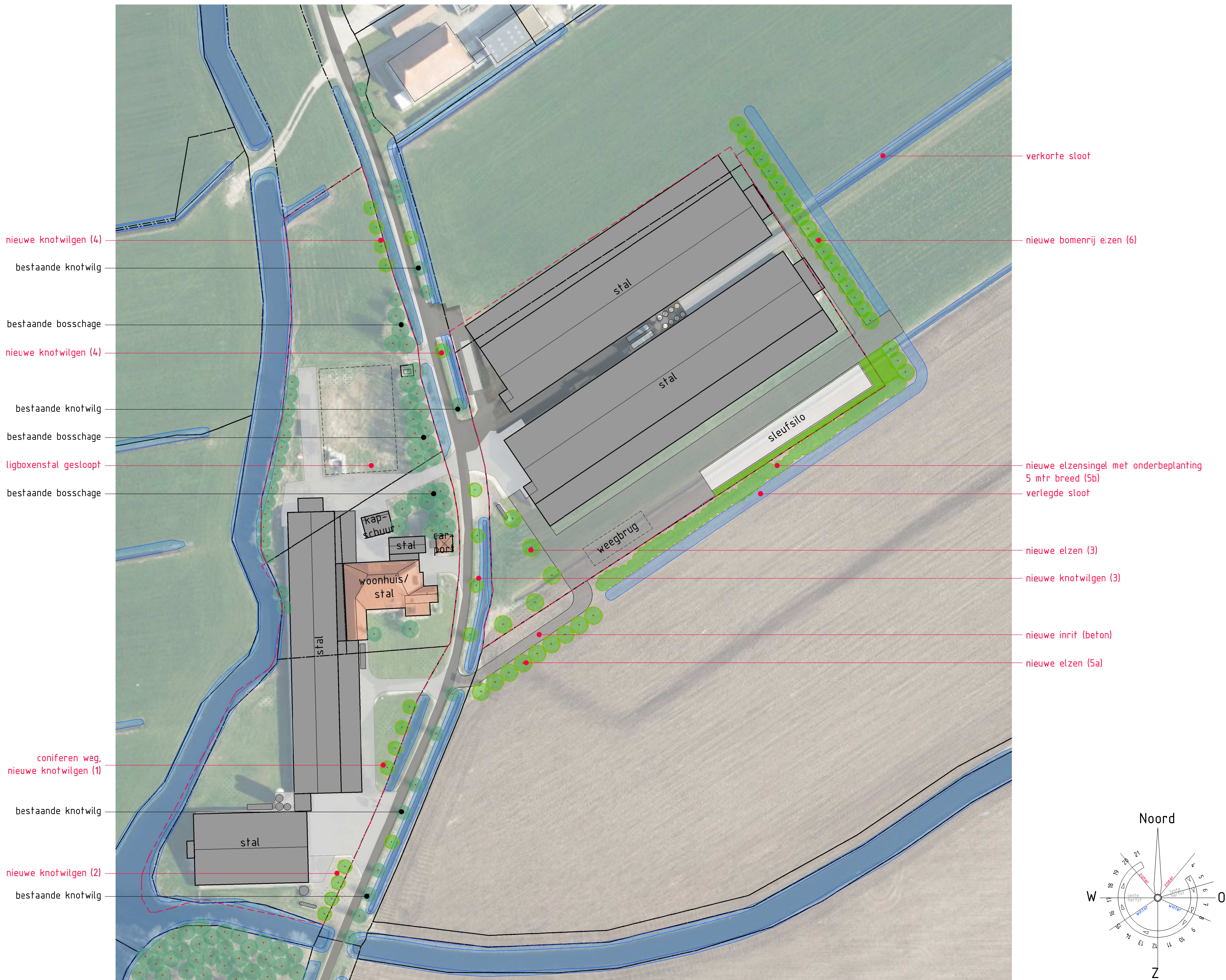
Tim de Vries

hoveniersbedrijf

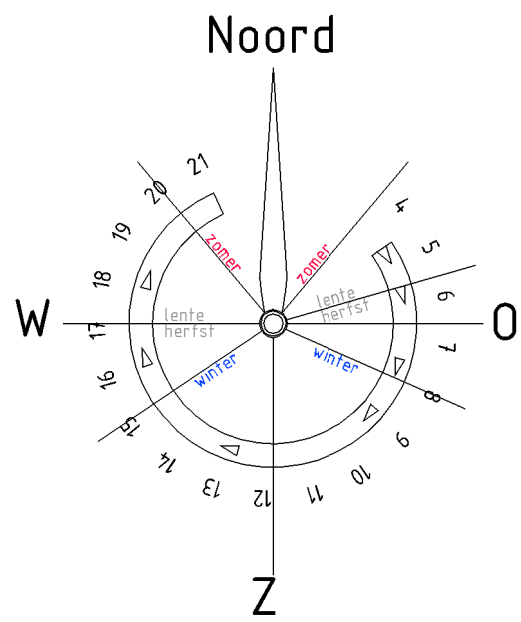
Ontwerp ↑ Tuinaanleg ↑ Onderhoud ↑ Grondwerk ↑ Sierbestrating

Rondebroek 1 te Kuinre

SITUATIE

Beplantingsplan op basis van Landschappelijke inpassing Buro Greet Bierema, September 2016

Hieronder is vermeld de plek met nummers 1 t/m 6 waar de beplanting/ bomen geplant moeten worden in hoeveelheden per m2 of strekkende meter.

- Nr. 1 Coniferen verwijderen en hier weer knotwilgen aanplanten:
- 4 st. Salix Alba dikte 16-18 Ho stam plantafstand = 5 m
- Nr. 2 Op dit stuk kaal liggend gazonveldje langs de sloot knotwilgen aanplanten:
- 4 st. Salix Alba dikte 16-18 cm Ho stam plantafstand = 5 m
- Nr. 3 Op dit aangelegde nog te realiseren stuk worden knotwilgen in lijn met de weg en sloot geplant en voor de stallen langs op dit stuk worden Elzen geplant:
- 4 st. Salix Alba diktee 16-18 cm Ho stam plantafstand = 5 m
- 5 st. Alnus Glutonis 16-18 Ho stam plantafstand = 5 á 6 m
- Nr. 4 Naast het schapenweijtje knotwilgen aanplanten
- 4 st. Salix Alba dikte 16-18 HO stam plantafstand = 5 m
- Nr. 5a Aan de voorzijde van de stal voordat de Elzensingel/veren begint mooie robuuste Elzen aanplanten
- 9 st. Alnus Glutinis 16-18 Ho stam plantafstand 5 á 6 m
- Nr. 5b Langs de hele lengte van de stal een Elzensingel met gebiedseigen heesters als onderbeplanting van 5 m breed aanplanten:
- 205 st. Alnus Glutonis Maat: 200-250 cm plantafstand: 1 st. per m2 als onderbeplanting gebruiken we in totaal 550 stuks
- (1 per m2) maat: 60-80 cm bosplantsoen in de soorten: Crataegus monogyna, Meidoorn/Prunus spinosa, Sleedoorn/Acer
- Campestre, Veldesdoorn/Amelanchier lamarkii, Krent/Rosa Canina, Hondsröös
- Nr. 6 Achter de stallen aanplanten mooie grote Elzen
- 22 st. Alnus Glutinis 16-18 Ho stam plantafstand = 5 á 6 m

**Op verzoek van de Gemeente Steenwijkerland is de groensingel aan de zuidzijde van de stallen versterkt tot een 5 m brede singel met gebiedseigen heester- en boomvormers.*

opdrachtgever	Groenestege Kuhr BV Rondebroek 1 8374 KV Kuhrre	Locatie: Rondebroek 1 8374 KV Kuhrre
betreft	Erfinrichting	
fase	Aanvraag omgevingsvergunning	
onderdeel	Situatie	
tekeningsnummer	2892	bladnummer 04
schaal	1:750	
datum	03 02 23	
gewijzigd	09 02 23	
gewijzigd		
gewijzigd		
formaat	A1	get MB / PM

Sloop ligboxenstal

Zoals in 2016 met de gemeente overlegd als KGO-compensatie voor de bouwblokvergroting.

In 2018 is de vleeskuikenstal aan de overkant verlengd en in 2019 is de ligboxenstal aan de thuiszijde alvast gesaneerd; het terrein moet nog worden opgehoogd met ca. 100 m³ grond en verfraaid.

De planontwikkeling is in 2019 ernstig vertraagd door het wegvallen van de PAS (Wnb) waardoor (toen) niet duidelijk was onder welke randvoorwaarden het plan uitvoerbaar was. De noodzaak diende zich aan de stal 'voortijdig' te slopen.

Ommetje Kuinre

Potentieel ommetje voor een wandeling van 2,0 km.

Vanaf Kuinre links over het Rondebroek langs de Antjeskolk, rechtsonder het weiland in langs de Tochtsloot om vervolgens over een dammetje en een kavelpad en rechtsonder via de Fleerenweg de dijk op te gaan en parallel aan de Punterweg weer in Kuinre terug te komen.

Eventuele auto's kunnen geparkeerd worden aan de Blankenhammerzeedijk nabij het Rondebroek.

Er wordt een informatiebord geplaatst om wandelaars te attenderen.

Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel

13 november 2019

1.8 Natuurlijke laag • Zeekleigebied en randmeren

Eenheid

Overzicht zeekleigebied en randmeren (indicatief)

Kenmerken

Het overgangsgebied van de zoetwater-delta van de rivieren en de Zuiderzeekust. Patroon van waaiers van rivierafzettingen en geulen met veenvorming er tussen. Door invloed van de voormalige Zuiderzee verdere opslibbing in de vorm van kleiafzettingen.

Vóór de bedijking: dynamisch open gebied met een stevige kleiondergrond. Onder invloed van zee, wind en erosie ontstond hier een patroon van geulen wallen en platen.

Langs de randen: voormalige Zuiderzee nu zoete Randmeren en Noordoost Polder.

Landschapsbeeld: geulen, hogere oevers en overstromingsvlaktes. In gebieden, waar de omstandigheden minder dynamisch waren, ontwikkelde zich kleimoeras met diverse verlandingsstadia.

Voormalige Zuiderzeerand: nu grote zoetwaterpartijen als restant van het voormalige open water (open water, rietlanden, oevervegetatie) of overgang naar het 'nieuwe land'. Vaak: hoge rand van afgezet, opgestoven zand.

Bodem: zeeklei en rivierklei

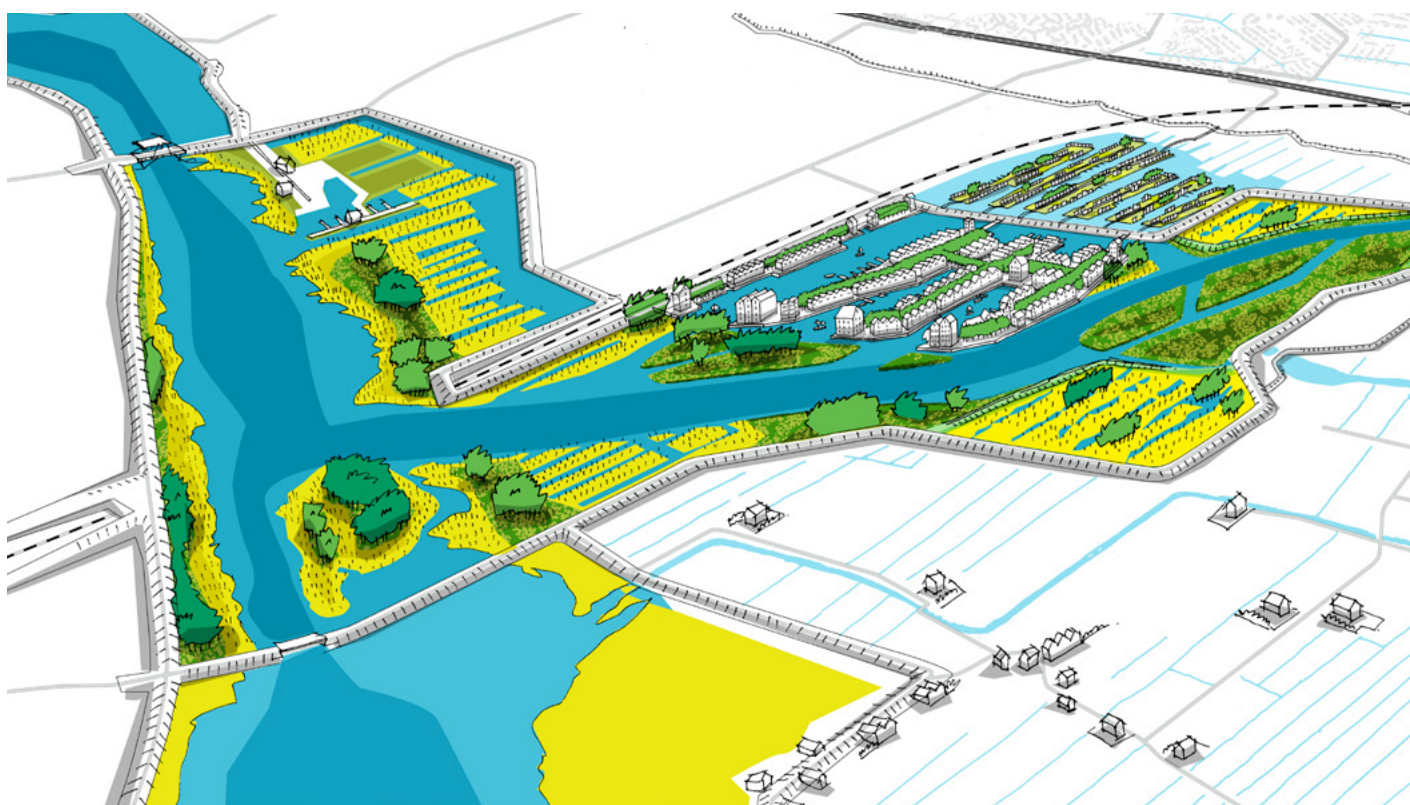
Hydrologie: vroeger overstroming, nu plaatselijk kwel

Natuurlijk bostype: essen-iepenbos

Beeld: moerassen langs de voormalige Zuiderzeekust

Beeld onder: delta in vogelvlucht
[bron: Google Earth]

Ontwikkelingen

Aanvankelijk ten nutte gemaakt voor agrarisch gebruik vanuit bewoonde terpen, later werd het regelmatig overstromende land bedijkt. Aanleg van de Noordoost Polder heeft ertoe geleid dat een deel van de zeekleigebieden niet meer nabij open water ligt.

Ambitie

De ambitie is de stoerheid en het open karakter van deze landschappen te bewaren en versterken. Langs de waterrijke randen, wielen en kwelplekken zijn kansen voor natuurontwikkeling, als herinnering aan de herkomst van dit landschapstype benutten.

Voorbeeld: een dynamisch delta-milieu voor water, natuur, recreatie, wonen en werken in de IJsseldelta [bron: H+N+S landschapsarchitecten]

Sturing

- Norm
 - Het patroon van geulen en krekken, hogere oevers en kreekruggen en (voormalige) overstromingsvlaktes krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van dit karakteristieke patroon met bijbehorend reliëf.
- Richting
 - Als ontwikkelingen plaats vinden in de nabijheid van geulen en krekken, hogere oevers en kreekruggen en (voormalige) overstromingsvlaktes, dan dragen deze bij aan accentuering van het patroon en de hoogteverschillen en de beleefbaarheid daarvan.
- Inspiratie
 - Waar mogelijk ontwikkeling tot klei moeras met diverse verlandingsstadia: open water, rietmoeras en / of moerasbos.
 - Waar mogelijk langs de randmeren natuurlijke oevers realiseren en de randkwaliteit en randlengte benutten.
 - Waar mogelijk een erfahrbaar en betreedbaar natuurlandschap realiseren.

2.9 Laag van het agrarisch cultuurlandschap • Zeekleilandschap

Eenheid

Overzicht zeekleilandschap (indicatief)

Kenmerken

Open landschap langs de voormalige Zuiderzeekust met verspreide terperven (Kampereiland) en boerderijen op natuurlijke hoogtes. Het terpenlandschap beslaat hier een relatief klein gebied, maar maakt deel uit van een serie van terpenlandschappen rond de voormalige Zuiderzee: Marken, polder Arkenheem, Schokland en Kampereiland.

Kampereiland is al eeuwenlang in cultuur. Het stond bekend om de productie van superhooi, dat met scheepsladingen vol richting Amsterdam en andere Hollandse steden voor de stadspaarden ging; retour kwam de straatmest. Nu nog steeds is de polder hoofdzakelijk als grasland in gebruik. Dijken en wielen reflecteren het verleden en begrenzen de ruimte. Erven liggen als eilanden in een open zee van ruimte. Ook de strook tussen de Weerribben en de voormalige zeedijk bij Kuinre hoort tot het zeekleilandschap.

Ondergrond: zeeklei

Ontstaan: vanaf ±1200 na Chr

Structuur: volgend aan het voormalige dynamische delta landschap

Nederzetting: verspreide erven op terpen en aan dijken

Schaal erven: grote kloeke erven

Beplantingen: op de terpen, lokaal langs wegen.

Beelden: zicht over het open zeekleilandschap

Ontwikkelingen

- Landbouw ontwikkelt door. Daardoor neemt de schaal van de bebouwing op de erven toe en groeien deze van de terpen af.
- Kavelstructuur verandert door perceelsvergroting.
- Kenmerkende agrarische bebouwing en erven, alsmede watererfgoed (sluizen, gemalen) verdwijnen door schaalvergroting en functieverlies.

Voorbeeld: Project Kampen Weir
[bron: MVRDV 2005]

Ambitie

De ambitie is hier de kwaliteit van de grote open ruimtes met de verspreide erven en het subtiele reliëf in stand te houden. Dit betekent aandacht voor de ruimtes zelf, maar ook voor de kwaliteit van de horizon, omdat het vergezicht hier beeldbepalend is.

De ambitie is verder de landschappelijke kwaliteiten voor weidevogels in stand te houden en te versterken, waaronder openheid en hoog waterpeil.

Deze gebieden zouden nog aan kwaliteit kunnen winnen, als het 'dynamische deltakarakter' weer meer voelbaar wordt gemaakt, bijvoorbeeld door het krekenspatroon zichtbaarder en beleefbaarder te maken en het contrast tussen binnen en buitendijks gebied te vergroten. Kenmerkende cultuurhistorische gebouwen en bouwwerken behouden door ze aan te passen aan nieuwe functies. Eventuele nieuwe bebouwing realiseren op terpen of via andere innovatieve oplossingen anticiperen op hogere waterstanden van het IJsselmeer.

Sturing

- Norm
 - Het zeekleilandschap krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het karakteristieke wielen- en dijkenpatroon, de grootschaligheid en openheid –mede ten behoeve van weidevogels–, de erven (al/ niet op terpen gelegen, als eilanden in een grote groene ruimte) en de terpen zelf met hun bijbehorende karakteristieke erven.
- Richting
 - Als ontwikkelingen plaats vinden in het zeekleilandschap, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van bestaande erven, lintdorpen en voormalige Zuiderzeestadjes.
 - Als ontwikkelingen plaats vinden op het Kampereiland, dan dragen deze bij aan behoud van de mozaïekstructuur van de kavels.
 - Als ontwikkelingen plaats vinden in het Land van Kuinre, dan dragen deze bij aan behoud van de bestaande structuur van lange opstreckende kavels.

3.6 Stedelijke laag • Verspreide bebouwing

groot agrarisch erf

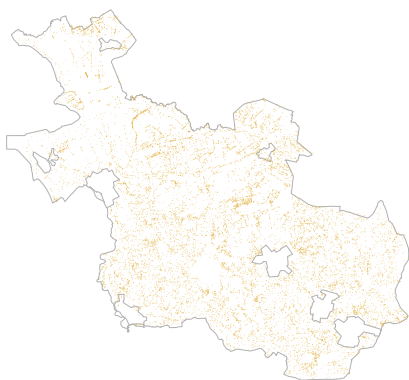

burgererf met paardenweide, hagen en tuin

groot melkveehouderij bedrijf, goed ingepast

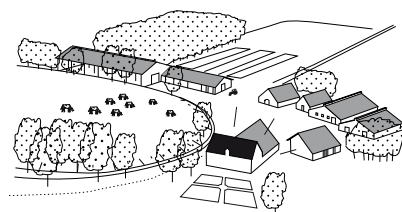
Eenheid

Overzicht verspreide bebouwing (indicatief)

Kenmerken

De agrarische erven hebben van oudsher een hele sterke binding met het landschap. Vanuit het erf werden de omliggende gronden in cultuur gebracht en vervolgens eeuwenlang bewerkt. Elke boer deed dit naar eigen inzicht en afgestemd op de plaatselijke omstandigheden, maar wel volgens de wetmatigheden van het toenmalig landbouwsysteem. Door deze 'eenheid in handelen' ontstonden er samenhangende landschappen, die nu nog steeds herkenbaar zijn: essenlandschap, oude hoevenlandschappen, broek- en heideontginningen, veenlandschappen etc.. Bijzonder is dat elk landschap zijn eigen erftype heeft: de opbouw van erf, erfbebouwing, erfbeplantingen en relaties met de omliggende gronden zijn specifiek voor het betreffende landschapstype, alsof in het erf de genen van het landschap besloten liggen. Naast erven kent het buitengebied losliggende 'gewone' burgerwoningen met veelal een eigen, individueel karakter en eigen verhaal van ontstaan.

Voorbeeld: inpassing van uitbreiding grootschalig melkveehouderij bedrijf

Voorbeelden: nieuwe stal met architectonische kwaliteit in Zwartsluis

Er zullen steeds meer grote agrarische erven vrijkomen. Zij hebben de potentie uit te groeien tot unieke woon / werk / recreatiemilieus.

Erfransformaties leiden nu vaak tot krimp van erven.

Alleen meer bouwruimte geven, kan leiden tot gemaksucht: er zal worden gebouwd zoals overal gebouwd wordt.

Pleidooi: ontwikkeling van kloeke erfensembles die voortbouwen op de kwaliteiten van de boerenerven.

Waarbij de verruimde bouw mogelijkheden worden gekoppeld aan landschappelijke investeringen, zoals landschapselementen en toegankelijkheid.

Hier van kunnen ook de landbouw en andere functies profiteren

Ontwikkelingen

Bij de transformatie van de erven vervalt vaak de vanzelfsprekende samenhang tussen erf en landschap. Daarbij heeft de oorspronkelijke 'eenheid in handelen', waarbij iedereen ongeveer hetzelfde deed, plaats gemaakt voor 'diversiteit in handelen': iedereen doet op zijn erf zijn eigen 'ding'. De erven gaan daardoor binnen de landschappelijke eenheid steeds meer van elkaar verschillen. Nieuwe functies bepalen het aanzicht: of een erf in agrarisch gebruik is (grote stallen, werklijnen naar het landschap), er een aannemer of autobedrijf zit (kaal erf met een grote plaat verharding er omheen) of dat het bijvoorbeeld een woonerf is geworden (kleine erf, dicht in de beplantingen en een paardenweide). Deze verschillen zijn zowel in het landschap - als op luchtfoto's - heel goed te zien.

Ambitie

De ambitie is Levende erven! Opnieuw verbonden met het landschap, gaan de erven een serieus te verkennen alternatief woon/werkmilieu vormen. De erven die vrijkomen worden steeds groter, met zoveel bebouwing en opstallen dat ze voor individuele burgers vaak te groot zullen zijn. Sloop van de stallen is in bepaalde situaties een optie, maar soms worden de erven hierdoor zo klein dat ze als het ware verdampen. Deze robuuste erfensembles kunnen door het bieden van ruimte voor extra (vervangende) bebouwing een alternatief bieden voor - een deel van - de woningbouw en bedrijvenopgave elders, mits dit bijdraagt aan de lokale / regionale sociaal-economische ontwikkeling. Door voort te bouwen op de karakteristieken en kwaliteiten van de vaak eeuwenoude erven, ligt hier een kans om unieke, echt Overijsselse woon/werk-, recreatie- en zorgmilieus te ontwikkelen: sterk verbonden met de historie, het omliggende landschap en met veel ruimte voor individuele invulling en expressie. Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en bouwwerken als identiteitsdrager van erfransformaties benut. Gebiedsgewijze aanpak van herstel erven en bebouwing volgens het 'Streek-eigen huis en erf' concept.

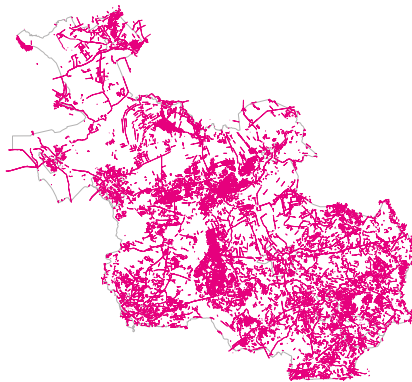
Sturing

- Norm
 - De ontwikkeling van nieuwe erven draagt bij aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (zie Omgevingsverordening Overijssel 20xx).
- Richting
 - Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant- achterkant en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats. Toegankelijkheid wordt erdoor verbeterd.
- Inspiratie
 - Reanimatie agrarisch erfgoed wordt verder gestimuleerd.
 - Kwaliteitsadvies bij de transformatie van erven bijvoorbeeld via een 'erven- consultant' van het Oversticht.

3.10 Stedelijke laag • Informele trage netwerk

Eenheid

Overzicht van de zandpaden en fietspaden als onderdeel van het informele trage netwerk (indicatief)

Kenmerken

Het informele trage netwerk is het 'langzame' netwerk (wandelpaden, fietspaden, ruitersporen, vaarroutes) van de provincie, dat delen van het agrarisch cultuurlandschap en het natuurlijke laag toegankelijk en ervaarbaar maakt. De oude zandwegen en paden vormen het basisstramien.

Van oudsher verbonden deze routes vaak de kernen met het ommeland en met elkaar. Zo vormde het dorpsplein, de dorpsstaat, de weg naar buiten en uiteindelijk de zandpaden door de velden, een samenhangend netwerk.

De maaswijdte van dit netwerk is sterk afhankelijk van het type landschap. Doordat bepaalde schakels in dit netwerk in de loop van de tijd zijn verdwenen (ruilverkaveling, opwaardering tot hoofdinfrastructuur en individuele ingrepen door particuliere grondeigenaren) is er sprake van discontinuïteit. Onderdelen van het langzame netwerk zijn opgenomen in de nationale en provinciale ruiters-, fiets-, wandel- en vaarroutes.

Functie: landbouwontsluiting, langzaamverkeer, recreatie en verbindingen voor dieren.

Tracering: deel van de landschappelijke structuren

Karakter: informeel en landschappelijk

Foto: zandpad vanuit het dorp, langs de volkstuinten, over de es, over de erven, naar buiten

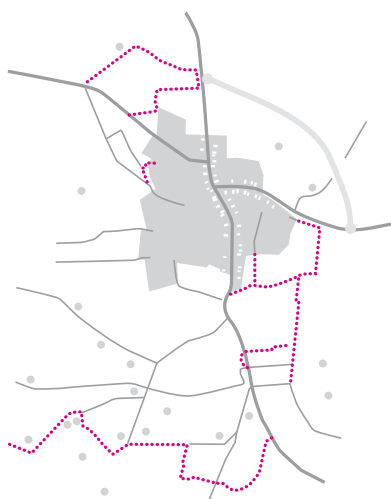
Foto's rechts: te voet, te fiets en te paard door het landschap

Voorbeeld: ommetjesproject Heeten [uit: Landschap Overijssel op de Kaart]

Ontwikkelingen

- Paden verdwijnen doordat woonwijken en bedrijventerreinen het landschap in schuiven. Of doordat (snel)wegen barrières vormen en spoorwegovergangen worden afgesloten. Of door aaneenvoeging van agrarische percelen.
- Anderzijds neemt de vraag naar een beleefbaar en toegankelijk natuur- en agrarisch cultuurlandschap, en daarmee naar verdichting en completering van het padennetwerk steeds toe.

Ambitie

Verschuiving in het verplaatsingsgedrag van auto naar fiets. Opheffen van de discontinuïteiten in het padennetwerk. Een schaalniveau hoger: het fiets- en wandelpaden netwerk wordt op niveau van de regio geïntegreerd tot een compleet systeem onder andere door de aanleg van fietssnelwegen.

Zo kun je bij voorbeeld heel Salland doorkruisen zonder een etappe via een verharde weg. Op deze manier ontstaat er een comfortabel alternatief netwerk om met de fiets naar school, naar het dorp en naar het station te komen. Verbinden van kernen met het buitengebied, ommetjes, gericht op het beleefbaar maken van de directe leefomgeving en het landschap en het verknopen van dit netwerk aan overstapplaatsen aan de hoofd- en regionale infrastructuur. De ligging en de dichtheid van het netwerk worden ingezet om de intensiteit van het gebruik te sturen.

Erfgoed langs het informele trage netwerk wordt benut om de toeristische aantrekkelijkheid van gebieden te vergroten.

Sturing

- Norm
 - De informele routes en routenetwerken worden in beeld gebracht en krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op de continuïteit van routes (vaarwegen, kleine paadjes, zandpaden, kerkepaden, fiets- en wandelpaden en -routes, etc). Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij doorgaande zandwegen, wandel- en fietsroutes worden discontinuïteiten in het netwerk van paden en vaarroutes voorkomen.
- Richting
 - Als ontwikkelingen plaats vinden in de gebieden die in de directe invloedssfeer van stad en dorp liggen (b.v. bedrijventerreinen, woonwijken), dan dragen deze ontwikkelingen bij aan behoud en verkleining van de maaswijdte van het padennetwerk. Nieuwe mogelijkheden voor lange afstands-, wandel- en fietsroutes worden benut.
- Inspiratie
 - Langs informele routes worden de aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden zichtbaar en kenbaar gemaakt.